13

to nej . . .

PÍSEK

PROTIVÍN, PŘEHRADA ORLÍK

MCU

NOVÉ VYDÁNÍ

VisitPisek.cz

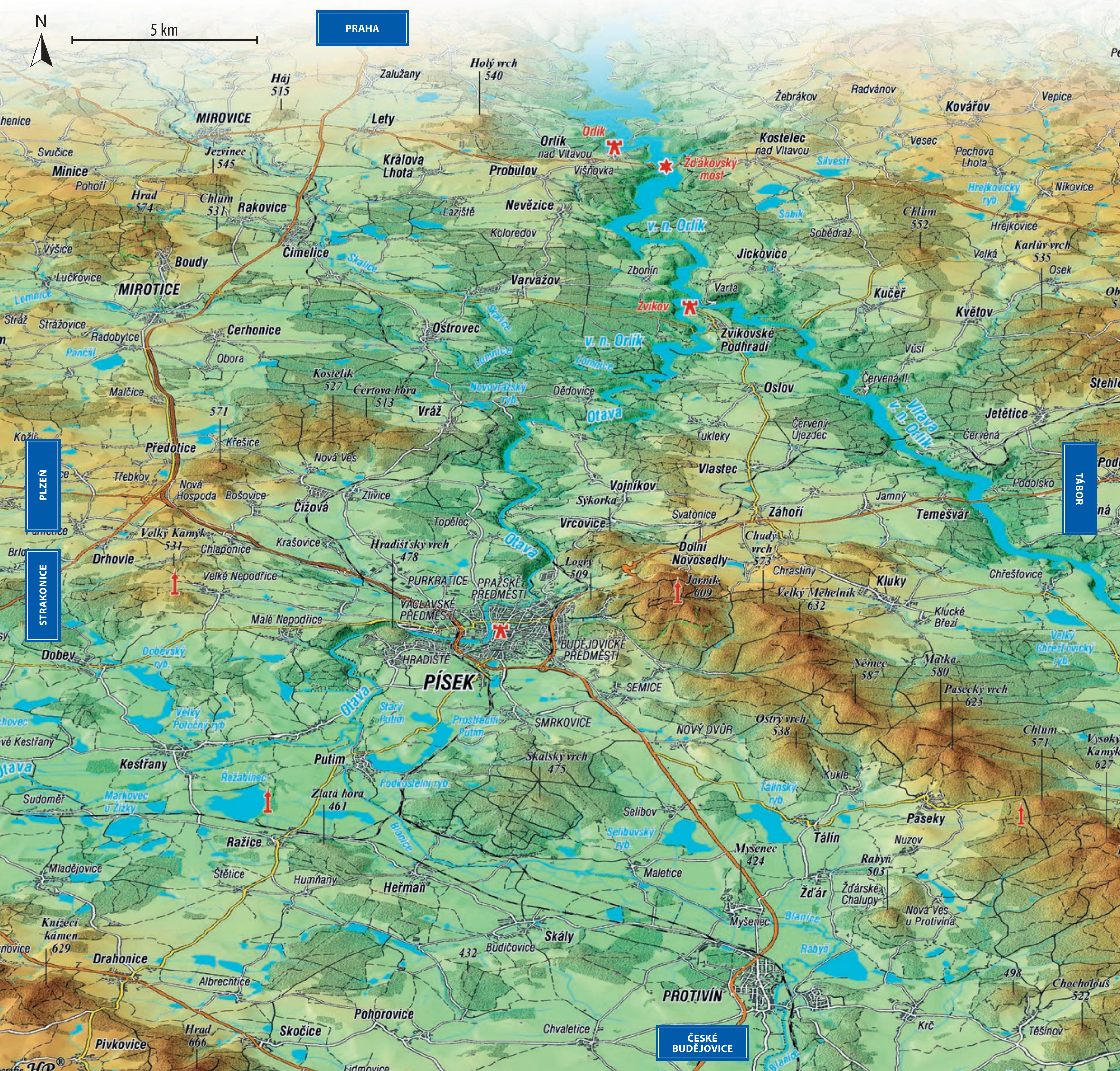
N
5 km
PRAHA
Haj 515
Zalužany
Holý vrch 540
Žebrákov
Radvánov
Kovářov
Vepice
MIROVICE
Lety
Orlík
Orlík nad Vltavou
Kostelec nad Vltavou
Vesec
Pechova Lhota
Svučice
Jezvinec 545
Králova Lhota
Žďákovský most
Silvestr
Minice
Pohoří
Hrad 574
Chlum 531
Rakovice
Probulov
Višňovka
Hrejkovický ryb.
Nikovice
Nevězice
Laziště
v. n. Orlík
Sobík
Chlum 552
Výšice
Koloredov
Soběďraž
Hrejkovice
Boudy
Čimelice
Skalice
Jickovice
Karlův vrch 535
Lučkovice
Zbonín
Velká
Osek
MIROTICE
Varvažov
Varta
Kučeř
Lomnice
Zvíkov
Květov
Stráž
Strážovice
Cerhonice
Ostrovec
Zvíkovské Podhradí
Radobytce
Pančál
Obora
v. n. Orlík
Lomnice
Vůsí
Kostelík 527
Čertova hora 513
Červená II.
Malčice
Novovrážský ryb.
Dědovice
Oslov
Vráž
Otava
Jetětice
571
Červený Újezdec
Vltava v. n. Orlík
Křešice
Tukleky
Červená
Předotice
Nová Ves
Vlastec
PLZEŇ
Třebkov
Nová Hospoda
Bošovice
Vojníkov
Podolsko
Čížová
Zlivice
Sýkorka
Jamný
TÁBOR
Topělec
Svatonice
Záhoří
Temešvár
Vrcovice
Velký Kamýk 531
Chlaponice
Krašovice
Hradišťský vrch 478
Otava
Dolní Novosedly
Chudý vrch 573
Drhovle
Logry 509
Chrastiny
STRAKONICE
Velké Nepodřice
PURKRATICE
PRAŽSKÉ PŘEDMĚSTÍ
Jarník 609
Velký Mehelník 632
Kluky
Chřešťovice
VÁCLAVSKÉ PŘEDMĚSTÍ
Klucké Březí
Malé Nepodřice
Dobevský ryb.
BUDĚJOVICKÉ PŘEDMĚSTÍ
Velký Chřešťovický ryb.
Dobev
HRADIŠTĚ
Němec 587
Matka 580
PÍSEK
SEMICE
Pasecký vrch 625
Otava
Starý Putim
Prostřední Putim
Velký Potočný ryb.
SMRKOVICE
Ostrý vrch 538
Chlum 571
Kestřany
NOVÝ DVŮR
Putim
Skalský vrch 475
Otava
Režabinec
Podkostelní ryb.
Kukle
Sudoměř
Markovec u Žizky
Zlatá hora 461
Tálinský ryb.
Selibov
Paseky
Ražice
Selibovský ryb.
Tálín
Nuzov
Myšenec 424
Rabyň 503
Mladějovice
Štětice
Humňany
Heřman
Maletice
Žďár
Žďárské Chalupy
Blanice
Blanice
Nová Ves u Protivína
Knížecí kámen 629
Myšenec
Skály
Drahonice
432
Budičovice
Rabyně
498
Albrechtice
Chocholouš 522
PROTIVÍN
Pohorovice
Hrad 666
Skočice
Chvaletice
Krč
Pivkovice
ČESKÉ BUDĚJOVICE
Těšínov
Blanice

to nej . . .

1 LÁVKA DAGMAR ŠIMKOVÉ 14

2 SLADOVNA 20

3 KAMENNÝ MOST 26

4 MĚSTSKÝ OSTROV 30

5 KŘIŽÍKOVA ELEKTRÁRNA 34

6 DŮM U KOULÍ 36

7 KOSTEL NAROZENÍ PANNY MARIE 41

8 ZEMSKÝ HŘEBČINEC 48

9 LESNÍ HŘBITOV 51

10 PÍSECKÉ HORY 52

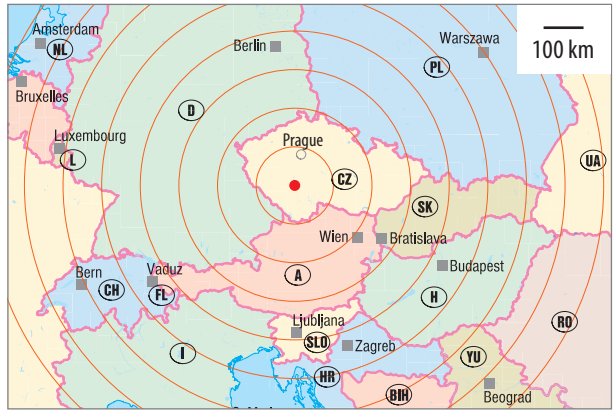

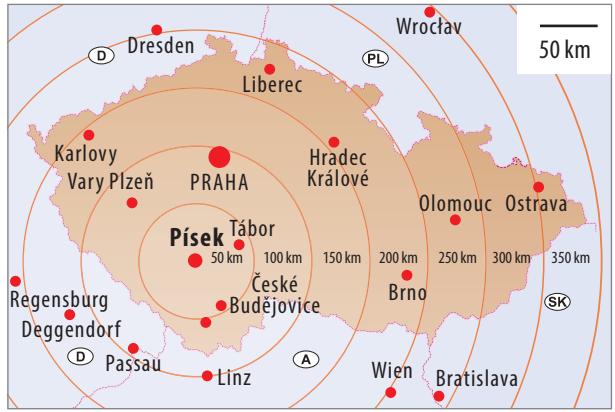

VisitBohemia GUIDE

OBSAH

Jez a vorová propusť na Otavě

PÍSEK

Vydavatel: Vydavatelství MCU s. r. o.
Chvalšinská 242, 381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 387 428 360, info@mcumedia.cz; www.mcumedia.cz
Technická redakce: Radek Eliášek
Text: Jan Eliášek
Foto: archiv MCU – Libor Sváček, archiv města Písek, Jan Eliášek
Mapy: archiv MCU, Kartografie HP
Sazba, grafická úprava: Petr Novosad
Odpovědný redaktor: Jan Eliášek
Inzerce: Petra Prajer, Hana Žáčková, Michaela Nováková
Administrace www.VisitPisek.cz: info@mcumedia.cz

Vydání 1., Český Krumlov 2013, (dotisk 2019), 84 stran
Reprodukce kterékoliv části této publikace je možná pouze s předchozím písemným souhlasem vydavatele. Všechna práva vyhrazena.

Vydáno ve spolupráci s městem Písek.

© Vydavatelství MCU, 2019

ISBN 978-80-7339-204-8

VisitPisek.cz
On-line tourist guide

ÚVOD 5
HISTORIE 6–13
PROCHÁZKA MĚSTEM 16–47
BLÍZKÉ OKOLÍ 48–59
PÍSEK A HAŠKŮV DOBRÝ VOJÁK ŠVEJK 60
PÍSEK A FILM 61
PRAVIDELNÉ KULTURNÍ AKCE 62–63
TIPY NA VÝLET 64–65
RECEPT 66
INFOCENTRUM PÍSEK 67
PROTIVÍN 70–74
PŘEHRADA ORLÍK 76–79
INFORMAČNÍ SERVIS 82–83

Pohled z ulice Hradební II na velkou věž děkanského kostela

Písek při pohledu z železné lávky vedoucí na Městský ostrov

PÍSEK

Čechy měly odpradávna pověst zlatonosné země. Zlato se tu nejen těžilo, ale také rýžovalo z naplaveného štěrku a písku mnoha řek. Na blyštivé šupinky byl bohatý zejména dolní tok Otavy, takže zdejší rýžoviště získala brzy strategický význam. I to byl důvod, proč čeští panovníci založili někdy před polovinou 13. století k jejich ochraně hrad a při něm královské město. Snad na počest říčního sedimentu štědrého na vzácný kov, který dal městu vzniknout a byl po staletí zdrojem jeho bohatství, jej pojmenovali Písek. A protože městem procházela i jedna z větví obchodní Zlaté stezky, nebylo divu, že město rychle vzkvétalo a nemělo nouzi o přízeň panovníků.

Dnes už se zlato z Otavy dávno netěží a kdysi čilý obchodní ruch na Zlaté stezce utichl, ale královské město na březích řeky stojí stále. Dnešní Písek, to však není jen dávná historie a nejstarší dochovaný most v Čechách. Je to živé „město v moři lesů", město škol a studentů i město milované penzisty, oblíbený cíl turistů i příjemné poklidné letovisko. Zdají se vám všechna tato označení nadnesená? Není nic snazšího, než se do Písku, ležícího jen hodinu jízdy z Prahy a přitom již v nádherné krajině jižních Čech, přijet přesvědčit…

Víte, že…

Písek se úspěšně profiluje jako tzv. ***SMART CITY*** *neboli "město využívající moderní technologie k vzájemné integraci dílčích oblastí (doprava, energetika, bezpečnost atd.), což vede k dlouhodobé ekonomické a environmentální udržitelnosti města a spokojenosti jeho obyvatel."*

Mikoláš Aleš (1852–1913) – Rýžování zlata na Otavě

Letecký pohled na historické centrum Písku od jihu

HISTORIE MĚSTA

Poprvé je Písek zmiňován v **písemných záznamech v roce 1243** v listině krále Václava I. Osídlení zdejší oblasti je však mnohem starší, lidé se zde objevili prokazatelně již v **paleolitu** (starší doba kamenná). Vznik prvních osad v Písecké kotlině je pak spojen s počátky **rýžování zlata** z říčních sedimentů **Otavy**. Prvními lidmi, kteří pilně a systematicky prosívali její písek, byli **Keltové**. O jejich přítomnosti svědčí mimo jiné nálezy několika mohyl s mnoha vzácnými předměty ze zlata a stříbra poblíž Putimi. **Slovanské kmeny** pak přišly do této oblasti někdy kolem 5. či 6. století našeho letopočtu.

První skutečná **osada** existovala na levém břehu řeky v místě dnešního Václavského předměstí již v **12. století**. O jejím „rýžovnickém" zaměření svědčil již její název „**Na Písku**". Je však třeba zmínit, že v druhé polovině 13. a začátkem 14. století se zde zlato prokazatelně dobývalo ze země i hlubinnou těžbou a Písek byl v té době střediskem hornického revíru. Osada se postupně proměnila v trhovou ves, která měla i vlastní kostel, zasvěcený sv. Václavu. Král **Václav I.** (1205–1253) pak započal v místě nedaleko osady se stavbou **hradu**, jehož účelem byla ochrana otavských rýžovišť a obchodníků procházejících po trase Zlaté stezky. Ta překračovala Otavu právě v těchto místech. Současně s hradem Václav I. založil a začal budovat i město. Název mu dal nejspíše říční sediment, jenž sehrál v historii města zásadní význam – zlatonosný písek. Václav I. město založil, ale o jeho výstavbu a rozvoj se zasloužil až jeho syn **Přemysl Otakar II.** (1233–1278), který z Písku vytvořil **královské opevněné město**. Současně, snad v průběhu pouhých dvou desetiletí, nechal vybudovat mj. **kamenný most** přes Otavu, dominikánský **klášter**, farní **kostel** a dostavěl královský **hrad**. Přemysl Otakar II., nazývaný pro svou moc a bohatství jako „král železný a zlatý", zde také čas od času přebýval. Právě za jeho vlády se Písek stal **jedním z nejdůležitějších měst českého království** a jeho význam a rozkvět dosáhly své historicky nejvyšší úrovně.

Ve **14. století** Písek díky rýžování a těžbě zlata a své výhodné poloze na Zlaté stezce i nadále prosperoval a bohatl. O jeho významu svědčí fakt, že mu král **Jan Lucemburský** (1296–1346) udělil několik důležitých **výsad**: právo vybírat mýto, osvobození od cla a mýta, právo mílové (do vzdálenosti jedné míle se v blízkosti města nesměli usazovat žádní obchodníci a řemeslníci) a právo solného a obilného skladu. Mimochodem, tato privilegia se svým rozsahem dala srovnat s výsadami Starého Města pražského. Janův syn, král a císař **Karel IV.** (1316–1378), pak znovu potvrdil Písek jako **hlavní město Prácheňského kraje**. Stejně jako císař, i jeho syn král **Václav IV.** (1361–1419) Písek často navštěvoval. Zároveň se však stal i posledním panovníkem pobývajícím na písecském hradě.

Významnou etapou v dějinách města je doba **husitství**. Už před vypuknutím husitských bouří se Písek přiklonil ke kalichu, tedy k reformnímu náboženskému hnutí vycházejícímu z učení mistra Jana Husa. Necelých 10 km jihozápadně od Písku, poblíž obce **Sudoměř**, se již v březnu roku 1420 odehrála **první**

Rekonstruovaná podoba královského hradu v expozici Prácheňského muzea

z řady vítězných bitev pod velením **Jana Žižky** z Trocnova. Podobně jako v Táboře (a dokonce snad o něco dříve) umístili Písečtí na náměstí veliké dřevěné kádě, do nichž vkládali všechen svůj osobní majetek ve prospěch „společné věci". Písek se stal jedním z **center husitského hnutí** a zůstal Husovým ideálům věrný po několik desítek let – až do roku 1452 fungoval jako **samosprávná městská husitská republika**.

Poté, co utichly husitské války, přichází **druhá vlna prosperity a rozkvětu** v dějinách Písku. Příjmy městské pokladny byly tak veliké, že se Písek stal na počátku 16. století jedním z **nejbohatších měst v Čechách**. Mohl si v roce 1509 dokonce dovolit odkoupit nevyužívaný královský

Víte, že…

*V bitvě u **Sudoměře v březnu 1420** se nepočetný oddíl husitů (něco přes 400 osob) ubránil pětinásobné přesile královských vojáků. Již tehdy prokázal **Jan Žižka** své schopnosti geniálního vojevůdce. Jeho družina se pomocí vozové hradby opevnila **na hrázi mezi dvěma rybníky**, čímž nepřítel zcela ztratil výhodu početní převahy. A když se pokusil zaútočit ze strany po dně vypuštěného rybníka, vojáci v těžkém brnění se v hlubokém bahně pohybovali velmi těžko, takže je husité lehce pobili. Podle pověstí prý tehdy **husitské ženy rozprostřely na dno rybníka kusy plátna**, jež těžkooděncům ztěžovaly pohyb a ti se i proto stali snadnou kořistí husitů.*

Písek na reliéfu z barokního oltáře Panny Marie Písecké

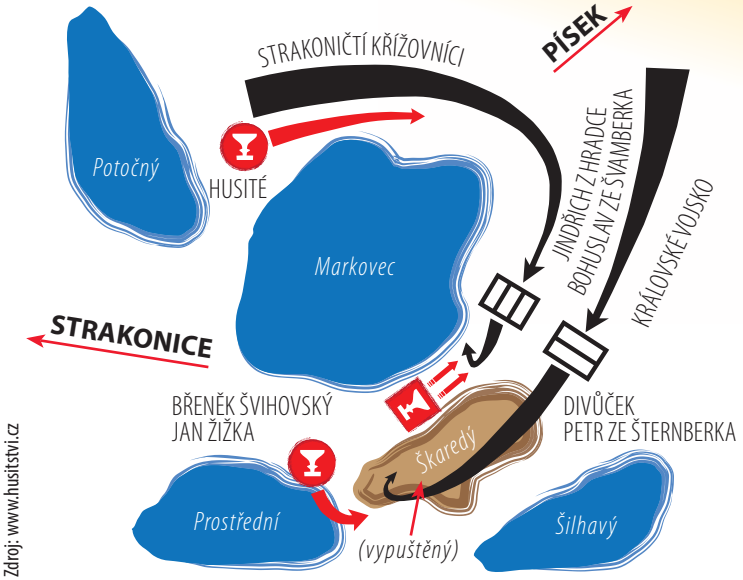

Zdroj: www.husitstvi.cz

hrad i celé královské panství. Do něj spadaly i **Písecké hory**, díky čemuž se v majetku města ocitlo nejrozsáhlejší zalesněné území, jaké v té době některé město v Čechách vlastnilo. Období rozkvětu přerušil **roku 1532 veliký požár**, podle některých zpráv úmyslně založený, který zničil velkou část města. Další neblahou událostí se stala účast města v neúspěšném **povstání proti císaři Ferdinandovi I. Habsburskému** (1546–1547). Následně byl v Písku (stejně jako v ostatních královských městech) zaveden úřad **královského rychtáře**, který hájil zájmy panovníka a dohlížel na rozhodování městské rady. Tím Písek de facto ztratil možnost svobodně rozhodovat o svých zásadních záležitostech.

Od počátku 17. století se na Písek a jeho obyvatele snášela jedna rána za druhou. V roce 1618 po tzv. třetí pražské defenestraci a po vypuknutí **stavovského povstání** se Písečtí přidali na stranu českých pánů. Za to však brzy přišel krutý trest. Již v následujícím roce byl Písek císařským vojskem vypálen a do roku 1620 pak byl Habsburky dobyt a vypleněn ještě dvakrát. Poslední nájezd císařského vojska se městu stal málem osudným, neboť byla vyvražděna většina obyvatel a vypáleny téměř všechny domy. Roku 1623 se zástavním majitelem Písku a panství stal císařský generál **Martin de Huerta**, známý svou krutostí

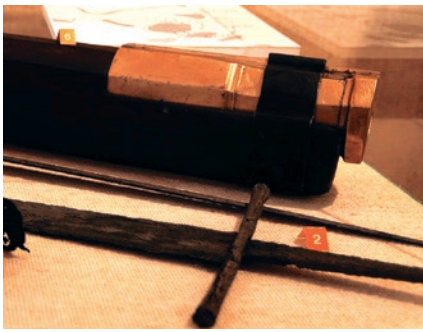

Hlaveň jedné z nejstarších známých palných zbraní v Evropě (pol.14. stol.). Exponát Prácheňského muzea.

Mariánské sousoší z roku 1715 na dnešním Alšově náměstí

k poddaným. Měl za úkol obrátit Písecké na katolickou víru, a to „za pomoci všech prostředků". První polovina 17. století patřila jednoznačně k nejtemnějším obdobím v dějinách města.

Začátek následujícího **18. století** se odehrál ve znamení **morové epidemie**, která decimovala okolí, městu se však zázračně vyhnula. Jako projev díku za uchránění Písku před nákazou vzniklo v roce 1715 na tehdejším Malém náměstí **mariánské sousoší**.

V závěru roku 1741 hrozilo městu znovu ostřelování a rabování, neboť se schylovalo k válečnému střetu rakouského vojska s francouzskou posádkou, která si za svůj opěrný bod zvolila Písek. K bitvě naštěstí nakonec nedošlo a město tak bylo další rány ušetřeno.

Na konci 18. a v následujícím **19. století** se město a zejména život v něm začínají zásadně proměňovat. V duchu **národního obrození** jsou zakládány četné **kulturní spolky** a **instituce** (v r. 1868 tělocvičná jednota **Sokol**, r. 1884 **muzeum**) a především vzniká cela řada

nových **škol**: gymnázium (1778), česká reálka (1860), první česká vyšší dívčí škola (1860), škola rolnická (1870) a škola lesnická (1885). Právě tehdy se Písku začíná říkat „**jihočeské Athény**".

V druhé polovině 19. století zasáhla i poklidný Písek **průmyslová revoluce**. K nejvýznamnějším nově založeným podnikům patřily **papírny**, **továrna na tabákové výrobky** a **textilní závody** na výrobu barevných **punčoch** a **fezů**. Důležitým momentem a impulsem pro rozvoj podnikání ve městě bylo spojení Písku **železnicí** s Prahou roku 1875. V roce 1887 si Písek připsal jedno zajímavé prvenství, když se stal (díky Františku Křižíkovi) vůbec **prvním českým městem s trvale instalovaným elektrickým veřejným osvětlením**.

Kuriózní událostí **na konci 1. světové války** v roce 1918 se stalo v Písku **vyhlášení samostatného Československa**. K tomu ve městě došlo již **14. října**, tedy o dva týdny dříve než svobodný stát skutečně vznikl. Na definitivní pád rakousko-uherské monarchie si tak i Písečtí museli ještě čtrnáct dnů počkat (viz dále). V relativně poklidném období po skončení 1. světové války se život v Písku navrátil k tradici příjemného letoviska, vlídného zejména ke studentům a penzistům. Bohužel jen na pouhá dvě desetiletí. **Nacistická okupace** zcela převrátila život ve městě a obyvatelům Písku, stejně jako

Víte, že…

*Nejdéle v Evropě trvala **II. světová válka v Čimelicích**, obci s cca tisíci obyvateli ležící 20 km severně od Písku. Obec byla ještě **9. května 1945 obsazena** osmdesátitisícovou **německou armádou** prchající z Prahy a odmítající se vzdát oddílu Američanů. Teprve **12. května**, den poté, co do Čimelic dorazila i **Rudá armáda**, podepsal německý generál Pückler **kapitulaci**. Hned nato se zastřelil on i jeho pobočník a tlumočnice…*

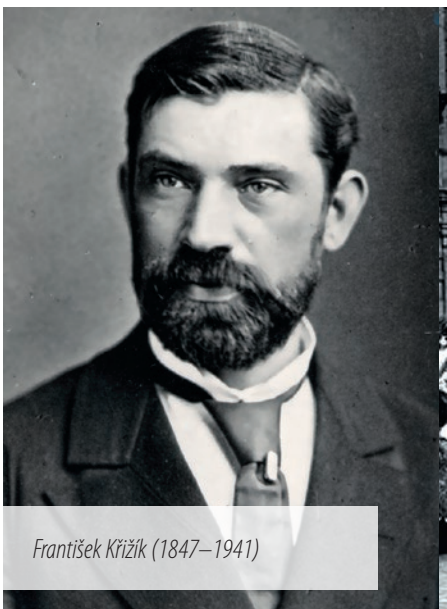

František Křižík (1847–1941)

Osvobození Písku americkou armádou 6. května 1945
(více foto a informací na stránce: www.buddies-pisek.wbs.cz)

Náš TIP

STŘEDOVĚKÁ KRČMA U JAKUBA

V historické budově pískeckých pivovarských sklepů nedaleko hradu krále Přemysla Otakara II. se nachází Středověká krčma u Jakuba. ***Jedná se o unikátní zážitkovou restauraci v jižních Čechách, která spojuje gastronomii s divadlem a přenese vás o několik století do minulosti*** *– do středověku.*

Šenkýřka s krčmářem hosty vítají rázným staročeským jazykem a kuchař připravuje pokrmy na otevřeném ohni. I v dnešní době se zde hoduje zásadně holýma rukama a při svíčkách. Mezi vyhlášené pokrmy patří šťavnatá vepřová panenka a žebírka na medu, ale z menu si vyberou i vegetariáni.

Středověká Krčma u Jakuba
Hradišťská 326, 397 01 Písek
tel.: 774 080 067
info@krcma-pisek.cz
www.krcma-pisek.cz
GPS: 49°18'13.349"N, 14°8'38.058"E

Víte, že…

Pravidelně se v krčmě pořádá Středověká žranice s ohromující podívanou, na které hraje živá středověká hudba, tančí břišní tanečnice, chodí žebrák i prodavač odpustků a samozřejmě nechybí souboje nebo ohnivá show. ***Program je vhodný nejen pro dospělé, ale i pro rodiny s dětmi. Aktuální informace o programu najdete na www.krcma-pisek.cz****.*
Místo si rezervujte prostřednictvím e-mailu, Facebooku nebo telefonu.

Ničivá povodeň v srpnu roku 2002

Originály barokních plastik z Kamenného mostu lze spatřit v Prácheňském muzeu

ostatních českých měst, přinesla útrapy a strach, a mnohým vzala život či jejich blízké. Tolik očekávanou svobodu a úlevu přinesla Píseckým **6. května 1945 americká armáda**.

Poválečné období probíhalo ve znamení rozvoje především **okrajových částí Písku** – budují se nová **sídliště** a vznikají nové **továrny**. Naštěstí ani největší z nich, textilka **Jitex** a továrna na obráběcí stroje **Kovosvit**, nepatřily k těžkému průmyslu, takže Písek i nadále zůstal oázou klidu na březích zlatonosné Otavy. Tento poklid byl **roku 2002** nakrátko vystřídán **katastrofální povodní**, která Písek málem připravila o nejvzácnější památku, Kamenný most. Velké dílo našich předků však náporu živlu odolalo.

▪

Od roku **2018** spojuje otavské břehy na západním okraji Písku (Hradiště a Václavské předměstí) moderní ocelová lávka. Je určena **pěším** a **cyklistům** a nese jméno **Dagmar Šimkové** (1929–1995), ženy vězněné dlouhých 14 let komunistickým režimem. Dagmar Šimková byla zatčena v roce 1952 (v 23 letech) za vytváření a roznášení protikomunistických letáků, za výrobu plakátů znevažujících K. Gottwalda a A. Zápotockého a za ukrývání dvou kamarádů, vojenských zběhů. Po vykonstruovaném procesu byla odsouzena na patnáct let vězení, ztrátě občanských práv i veškerého majetku. Vila se jménem Marta, v níž rodina D. Šimkové bydlela, stojí ve svahu na pravém břehu řeky Otavy nedaleko lávky. Lávku tvoří dvě (nestejně dlouhá) zavěšená ramena o celkové délce téměř **130 metrů**. V místě, kde se nad vodou "potkávají", jsou podepřena pilířem. Stavbu navrhl architekt **Josef Pleskot**, písecký rodák.

▪

Řeka Otava, vlevo Městský ostrov, za ním elektrárna, kostel Povýšení sv. Kříže . . .

. . . vpravo dominanta Písku – zvonice kostela Narození Panny Marie

PROCHÁZKA MĚSTEM

Prohlídku Písku můžeme začít na hlavním, **Velkém náměstí**. V jeho severozápadním rohu na sebe poutá zcela zákonitě pozornost krásně zdobené průčelí **radnice**. Pozdně **barokní** budova, jež dodnes slouží účelům správy města, vznikla **v letech 1740 až 1765**. Je dílem stavitelů V. Jermáře, A. Müllera a F. Fannera. Z dvoupatrové reprezentativní budovy vystupují dvě stejně vysoké **věže**, přičemž každá z nich je na všech čtyřech stranách opatřena hodinovými ciferníky. V prostoru mezi věžemi si povšimneme trojúhelníkového **tympanonu**, na němž je umístěn **znak města**. O něco výše, na atice, spatříme kromě zdobených kamenných barokních váz sochy tří postav – jde o **alegorie tří ctností**: Spravedlnosti, Trpělivosti a Síly. Při pohledu na budovu radnice vás možná napadne, že stavba byla původně opatřena loubím. To bylo zrušeno roku 1845.

Víte, že…

*Z balkónu radnice byla **14. října 1918**, tedy se 14denním předstihem, spontánně **vyhlášena** samostatná **Československá republika**. Došlo k tomu nedopatřením a ještě téhož dne odpoledne bylo k velkému zklamání písecých obyvatel uvedeno vše na pravou míru. K vyšetření události byla jmenována komise, iniciátoři akce však dostali jen velmi mírné tresty, neboť blížící se svoboda již byla „cítit ve vzduchu". Když potom **28. října Rakousko-Uhersko** skutečně **padlo**, Písečtí se tomu báli znovu uvěřit. Paradoxně tak bylo nakonec samostatné Československo v Písku vyhlášeno až o den později, tedy **29. října 1918**.*

Průchodem v radnici se dostaneme na menší klidné prostranství, v jehož čele spatříme středověké zdivo se třemi gotickými oblouky. Jde o západní, jediné dochované křídlo bývalého **královského hradu**. Ten měl původně čtvercový půdorys, kdy čtyři křídla lemovaná arkádami obklopovala malé nádvoří. Součástí hradu bývaly i tři obranné věže, z nichž však už dnes nestojí ani jediná. V dosud existujícím

Průčelí radnice na Velkém náměstí

Severní strana Velkého náměstí

západním křídle můžeme navštívit velký **gotický sál**, na jehož stěnách uvidíme **kopie fresek z konce 15. století**. Hrad je poprvé písemně uváděn roku 1254 a byl budován (za dohledu samotného Přemysla Otakara II.) současně s městem – i proto tak dokonale zapadá do jeho půdorysu. Posledním panovníkem, který hrad obýval, byl král Václav IV. Roku 1419 přešel hrad do rukou píseckého purkrabího Jana Hájka z Hodětína. V následujících letech však změnil ještě několikrát majitele. **V roce 1509 jej odkoupilo město Písek**, v jehož držení je doposud. V následujících letech a staletích stavba chátrala. Roku 1851 bylo zbořeno východní křídlo, vstupní věž a parkán, a hrad se tak změnil v podstatě v torzo, v jehož podobě jej známe dnes. V dochované části hradu sídlí **Prácheňské muzeum**.

Gotický sál v jediném dochovaném křídle královského hradu

Z bývalého hradního nádvoří nyní můžeme projít na další prostranství, přičemž se ocitneme před mohutnou budovou někdejší písecké **sladovny**. Ta sloužila více než sto let (1864 až 1973) k výrobě sladu pro **písecký a protivínský pivovar**. Rozlehlý a vysoký objekt byl vystavěn za pouhé dva roky v letech 1862 až 1864. Poté, co byla v roce 1973 výroba sladu ukončena, hledalo se pro tuto industriální stavební památku nové uplatnění. Jednu dobu zde například fungoval sklad textilu. Po **velké rekonstrukci** části sladovny, ukončené roku 2007, vznikl zcela nový prostor, jehož 1 700 m² výstavních ploch začalo o dva roky později sloužit **kulturním účelům**. Nádvoří **sladovny** bylo přeměněno na poklidnou oddechovou zónu uprostřed města, na níž se v letních měsících pořádají menší kulturní akce pod širým nebem.

Sladovna

Vrátíme se zpět na Velké náměstí. Využijeme toho, že se nacházíme na jeho severní straně a v místě vyústění **Karlovy ulice** si prohlédneme

Dům U Zlaté lodi na Velkém náměstí

PÍSECKÝ HRADEBNÍ PIVOVAR

Náš TIP

*Pivovar v historickém centru Písku navazuje na starou a bohatou tradici pivovarnictví tohoto královského města. Pivo se zde vyrábí náročnějším způsobem **klasickou technologií na spilce s otevřeným kvašením** – výsledkem je tak **tradiční plnohodnotné pivo**, jak jej znali naši předci, se všemi původními výživovými látkami. Z toho důvodu je pivo samozřejmě **nefiltrované** a **nepasterizované**.*

PORTFOLIO

*Spodně kvašená piva, jejichž základem je světlý **PÍSECKÝ LEŽÁK**, nejoblíbenější pivo pivovaru, doplněný lehčím **FLORIÁNEM** pro letní pití a silnějším a plným **OTAKAREM**, oceněným Zlatou pivní pečetí, oblíbeným především v chladnějších obdobích roku. Tato světlá piva doplňuje jantarový **VÍDEŇSKÝ LEŽÁK**, jehož obliba stále stoupá.*
*Základem svrchně kvašených piv jsou pravidelně vařená piva **CARDU-US** (American Pale Ale - APA) a **PIPA** (India Pale Ale – IPA), doplňovaná sérií piv typu **Single Hop** (piv vařených na stejném surovinovém základu za použití vždy jiného a pouze jediného chmele). Tato svrchně kvašená piva doplňují další **speciály**.*

DOSTUPNOST

*Všechna piva lze ochutnat v přilehlé **pivovarské restauraci** spolu s **tradičními pokrmy** piva vhodně doplňujícími. Je možné rezervovat si pro skupinové akce **salónek** s krbem. Piva jsou k mání i v plastových a skleněných **lahvích** a v **sudech** o různých objemech.*

PROHLÍDKY

*Nabízíme **exkurze** a po dohodě i možnost zúčastnit se i celého procesu vaření piva se **sládkem**, a to s **podrobným výkladem** a s finální **degustací**.*

PÍSECKÝ HRADEBNÍ PIVOVAR a. s.
V Koutě 90, 397 01 Písek
Tel.: 722 030 717
rezervace@piseckypivovar.cz
www.piseckypivovar.cz
piseckypivovar

zajímavé **domovní znamení** v podobě plachetnice na **domě U Zlaté lodi**. Za pozornost stojí i pozdně barokní fasáda domu. Karlovou ulicí bychom došli k řece a ke Kamennému mostu, my se ale prozatím vydáme opačným směrem do **Heydukovy ulice**. Tato příjemná pěší zóna nás přivede na **Havlíčkovo náměstí**. To se do konce 19. století nazývalo Floriánské podle **sochy sv. Floriána**, která zde byla vztyčena roku 1735. Barokní plastika tohoto patrona všech povolání, která nějak souvisejí s ohněm (hasičů, kominíků, hutníků a dalších), v minulosti dvakrát změnila v rámci náměstíčka své místo, neboť musela „uhýbat" narůstající dopravě.

Máme-li chuť a čas, můžeme ještě popojít kousek **Nerudovou ulicí** a zabočit vpravo do **ulice Soukenické**. Spatříme zde průčelí písecké **synagogy**, jíž si v roce 1871 nechala vystavět zdejší židovská obec. Svatyně však fungovala pouze do příchodů německých okupantů. A ačkoli samotná stavba válku přečkala, nebyla již její původní funkce obnovena. V současné době probíhá její **rekonstrukce**.

Před dalším pokračováním naší exkurze po písecských pamětihodnostech se vrátíme na **Havlíčkovo náměstí**, resp. do **Heydukovy ulice.**

Jedním z průchodů skrze blok domů lemujících Heydukovu ulici projdeme do **Palackého sadů**. Tím se ocitneme v místech, kde v minulosti býval obranný příkop a val podél městských hradeb. Po jejich zrušení a zasypání příkopu zde ve 30. a 40. letech 19. století vznikl zásluhou **Josefa Schrenka** (mezi roky

Jedno z mnoha dětských hřišť v Písku. Dřevěná plastika velryby se nachází v Palackého sadech.

Pomník Františka Palackého z roku 1886

1840–1850 krajský hejtman v Písku) **městský park**. Byl osázen množstvím dřevin a keřů a v jeho středu byl instalován vodotrysk. Roku 1886 zde byl umístěn **pomník historika Františka Palackého** a v roce 1916 **pomník rakouského vojáka** 11. pěšího pluku. Další **dva pomníky** vznikly v roce 1935: jeden byl věnován **básníkovi Heydukovi**, druhý **padlým v 1. světové válce**. Všechny pomníky však měly pohnuté osudy: F. Palacký musel zmizet za německé okupace, ale na své místo se naštěstí roku 1945 vrátil, stejně jako pomník Adolfa Heyduka. Okupaci však „nepřežil" památník padlým a pomník rakouského vojáka byl navždy odstraněn v roce 1918 jen proto (jak je v Čechách zvykem), že na jeho podstavci byly iniciály císaře Františka Josefa I.

V Palackého sadech však stojí ještě další zajímavé objekty. V roce 1923 vznikl **hudební pavilón**. Podle tvaru své **střechy**, kterou bylo původní samostatné pódium zakryto o něco později, bývá někdy nazýván jako „**mušle**". Nově zrekonstruován byl roku 2006 a vždy v letních měsících se v něm konají nejrůznější kulturní akce.

Nepochybně největším lákadlem Palackého sadů je proslulý **hostinec U Reinerů**. Vznikl již roku 1844 a původně se jmenoval U Jasana. Dům má překvapivě i svou literární historii, neboť v něm po dvacet let bydlel básník Adolf Heyduk (viz níže). Ten se v roce 1877 dokonce oženil s dcerou restauratéra Reinera Emilií, která byla proti básníkovi mladší o 25 let.

Víte, že…

Hejtmana Schrenka *připomíná* ***kryptogram*** *uvnitř* ***empírového pavilonku*** *z roku 1841. V počátečních písmenech nápisu „Šlechetný Co Hodného Rád Ejhle Následky Koná MDCCCXXXXI" odhalíme snadno jméno tvůrce parku.*

Schrenkův pavilon v Palackého sadech

ADOLF HEYDUK *(1835–1923)*

***Básník**, představitel **májovců** (Jan Neruda, Karolína Světlá, Vítězslav Hálek). Narodil se ve východočeské obci Předhradí u Skutče (dříve Rychmburk). **V Písku žil od roku 1860**, kdy přijal místo učitele kreslení, krasopisu a stavitelství na zdejší vyšší reálce, až **do své smrti**. V roce 1920 mu k jeho 85. narozeninám přijel do Písku osobně pogratulovat i první československý prezident **Tomáš Garrigue Masaryk**. Adolf Heyduk je pohřben na vyšehradském Slavínu v Praze.*

Ze severní strany ohraničuje sady **Tylova ulice**. Za ní, přibližně naproti hostinci U Reinerů, stojí **Divadlo Fráni Šrámka**. Zhruba na úrovni Schrenkova pavilonu je vyústění **ulice Tyršovy**. Pokud při naší procházce zavítáme až sem, uvidíme (jak lze z názvu ulice vytušit) jednak **sokolovnu** z roku 1896 a na konci ulice pak novorenesanční budovu z roku 1900. Nechal si ji dle návrhu architekta Jana Kouly postavit již několikrát zmiňovaný **Adolf Heyduk**. V domě dnes můžeme navštívit básníkův secesní byt s původním vybavením. Uvidíme pracovnu, jídelnu a společenský salon.

Vrátíme se do parku a dáme se vpravo, až dojdeme na **Fügnerovo náměstí**. Zde můžeme chvilku postát u **památníku československých letců ve službách RAF**. Pomník věnovaný našim válečným hrdinům má originální podobu zlomeného listu vrtule.

Fügnerovo náměstí – památník čs. letců bojujících v RAF

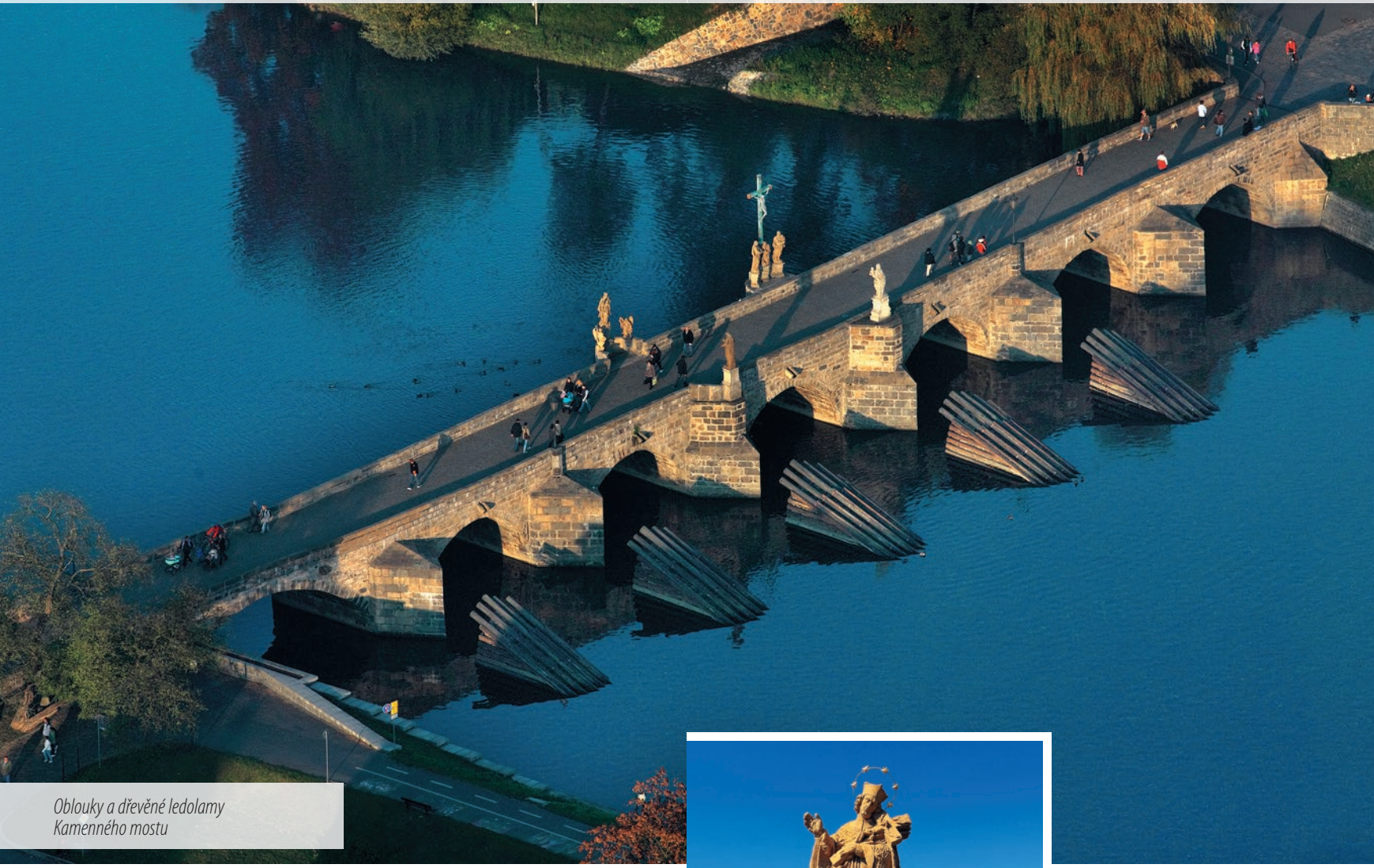

Oblouky a dřevěné ledolamy Kamenného mostu

Nyní jsme již dospěli k řece **Otavě** a ocitáme se před nejznámější i nejvýznamnější píseckou pamětihodností, **Kamenným mostem**. Ano, velké „K" v prvním slově je správně, most se totiž od roku 2007 jmenuje oficiálně Kamenný. Postaven byl ještě před koncem 13. století, pravděpodobně v jeho 3. čtvrtině. Díky tomu je **nejstarším dochovaným mostem v České republice** (starším než slavný most Karlův) a zřejmě **druhým nejstarším mostem ve střední Evropě** (starší je jen kamenný most v bavorském Řezně z let 1135–1146). Kdysi tvořil důležitý komunikační prvek na Zlaté solné stezce, která právě v Písku překračovala Otavu. Stavbu, dlouhou 110 a širokou 6,25 metru a evokující dojem „malého" Karlova mostu, tvoří **sedm oblouků**. Šest je původních, sedmý je z roku 1768 a má asi dvojnásobnou šířku. **Šest mostních pilířů** vyzdili středověcí stavitelé na suchu, v tzv. stavebních jímkách, kdy okolo staveniště vytvořili ochrannou hráz a řeku nechali proudit vedlejším korytem. Je škoda, že se do současnosti nedochovaly **dvě věže**, které z obou stran chránily vstup na most. První z nich padla za oběť **velké povodni v roce 1768** (spolu s věží prý zmizel ve vlnách i nebohý hlásný), druhá zase nevyhovovala rostoucím dopravním požadavkům a byla **roku 1825** nemilosrdně **zbourána**. Pozoruhodná je **sochařská výzdoba** mostu tvořená

Výzdobu Kamenného mostu dnes tvoří kopie původních pískovcových plastik

Nejstarší dochovaný most v České republice

několika **barokními sousošími**, resp. jejich replikami – pískovcové originály lze spatřit v Prácheňském muzeu. Během své existence byl most několikrát vystaven náporu **povodně**, např. v letech 1432 či 1768. Zřejmě nejtěžší zkouškou pro něj byla tisíciletá voda v roce 2002, kdy hladina Otavy vystoupila tak vysoko, že strhla kamenné zábradlí. Samotný most však padesátkrát vyššímu průtoku vody oproti normálnímu stavu odolal.

Při pohledu z mostu směrem po proudu řeky spatříme na jejím **levém nábřeží** nápadný **komplex různobarevných moderních domů**. Jde o originální dílo architekta Jaroslava Trávníčka dokončené roku 1999. Zpočátku tento neobvyklý projekt laickou i odbornou veřejnost rozděloval, postupem doby si ale písecký „**Titanic**", evokující dojem dlouhé a štíhlé lodi s nástavbami, získal sympatie místních obyvatel i turistů.

Hned za Kamenným mostem se dáme doleva a po nové **stezce pro pěší a cyklisty** se budeme ubírat proti proudu řeky. Přitom se nám otevřou hezké pohledy na pilíře a oblouky mostu za námi, na křídlo **hradu**, resp. **Prácheňské muzeum** na protějším břehu Otavy i na vedlejší mohutnou **Sladovnu** s charakteristicky nazelenalou barvou fasády. Postupně dojdeme k místu, kde řeku přetíná lomený **jez s propustí**. Na druhém konci jezu si povšimneme **vodní elektrárny** (viz str. 34).

První v řadě moderních domů (1999) na levostranném nábřeží Otavy

Nyní můžeme učinit malou odbočku z pobřežní promenády a zavítat na bývalý **městský hřbitov**. Byl založen roku 1549 a pohřbívalo se zde až do roku 1950. V roce 1975 bylo pohřebiště přeměněno na **pietní park**, kde dnes můžeme navštívit místa posledního odpočinku významných píseckých osobností. Je zde pochován houslista **Otakar Ševčík**, historik **August Sedláček** či předčasně zemřelé dcerky básníka Adolfa Heyduka. V roce 1576 byl na hřbitově vystavěn **kostel Nejsvětější Trojice**, jenž dnes slouží převážně k pořádání koncertů a nejrůznějších společenských akcí.

Otava s jezem, v pozadí Sladovna a městská elektrárna

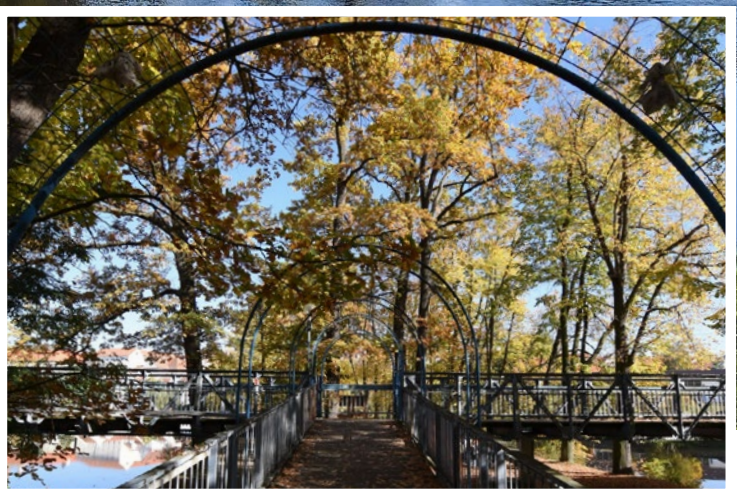

Dětský koutek na Městském ostrově

Po prohlídce areálu přejdeme po **železobetonové lávce** z roku 1929 na pravý břeh Otavy. Lávka vede nad **Městským ostrovem**, který vznikl usazováním naplavenin v době, než byl na Otavě v Písku vybudován jez, který tok řeky v těchto místech téměř zastavil. Již od 18. století sloužil ostrov činnosti píseckých ostrostřelců, kteří zde měli kromě střelnice i kuželník a také nezbytnou pivnici. Koncem 19. století, kdy už byl ostrov v majetku města, zde vznikla nová letní **restaurace**. Dnes tu najdeme její věrnou (funkční) napodobeninu, vystavěnou roku 1996. Mimo příjemného osvěžení v klidném prostředí nabízí Městský ostrov zábavu také dětem, pro něž zde bylo zřízeno jedno z mnoha píseckých **dětských hřišť**. V jeho sousedství funguje ještě hřiště pro **minigolf**.

PROCHÁZKA MĚSTEM

Na **pravém břehu** Otavy projdeme **Ostrovní ulicí** okolo **městského plaveckého areálu** s krytým bazénem, mineme nárožní **Dům dětí a mládeže** a vzápětí odbočíme **Putimskou ulicí** doleva. Záhy se dostaneme na místo, kde spatříme nejlépe dochované pozůstatky bývalého **městského opevnění**. Tvoří je **hradební zeď**, **obranná věž** (bašta) a obnovený **hradební příkop**. Ten byl v roce 2006 upraven do podoby malého **parku** a rychle se stal vyhledávaným místem odpočinku místních i turistů. Projít do parku můžeme **katovskou brankou** v hradební zdi z ulice Podskalí.

Někdejší hradební příkop proměněný v místo příjemného odpočinku

Postupujeme-li **ulicí Podskalí** dále směrem k řece, dojdeme k nejstarší veřejné **vodní elektrárně** v českých zemích, jíž je **Křižíkova Elektrárna královského města Písku**. Zřízena byla roku 1888, aby napájela elektrickou energií pouliční obloukové lampy. Ty byly instalovány a rozsvíceny zásluhou **Františka Křižíka** 23. června 1887 – Písek se díky tomu stal prvním městem v Čechách, které se mohlo pochlubit trvalým **elektrickým veřejným osvětlením**. Elektrárna vznikla přestavbou někdejšího Podskalského mlýna. Nejprve poháněl dynama vodní kolo na spodní vodu, jež bylo roku 1901 nahrazeno dvěma moderními Francisovými turbínami. Elektrárna vyráběla proud do 80. let minulého století, po návratu do majetku města prošla náročnou rekonstrukcí a v roce 1994 začala pracovat znovu. Tentokrát již jako oficiálně uznaná **technická památka**. V roce 1997 pak byla v jejích prostorách otevřena **expozice veřejného osvětlení a energetiky**.

Jedna z pamětihodností, které byste při návštěvě Písku neměli vynechat

Elektrárna je od roku 1994 opět v provozu

Víte, že…

V expozici energetiky a městského osvětlení spatříte množství zajímavých strojů a zařízení.

Ulicí Podskalí se nyní vrátíme zpět k hradbám a okolo bašty zabočíme do **ulice Fráni Šrámka**. Přejdeme nad hradebním příkopem a dostaneme se na místo, kde až do roku 1836 stávala **Putimská brána**. Tuto dnes již bohužel neexistující píseckou pamětihodnost proslavila známá **lidová písnička**. Objekt stával mezi domy čp. 131 a 132 a byl jednou ze tří městských bran (dalšími byly brána **Pražská**, jinak zvaná také Dolní, a brána **Budějovická**). Putimská brána byla jako první z bran zbořena. Důvodem pro její demolici byl fakt, že dopravu v chátrající bráně ohrožovaly padající kameny. Místo opravy zvolili Písečtí zbourání. Během prací byly nalezeny **dělostřelecké koule** pocházející z dob, kdy byl Písek několikrát obléhán a ostřelován. Koule pak byly vetknuty do fasády přilehlého domu, jenž díky tomu získal pojmenování **U Koulí**.

Jedna z nejzachovalejších částí bývalého opevnění historického města

Znamení na domě U Bílého beránka

Tento dům si zaslouží naši pozornost pro svou bohatou literární historii. Krátce v něm totiž coby student bydlel **spisovatel Josef Holeček**, dále **básník Adolf Heyduk** (viz str. 25) a dětství a mládí tu prožil básník a spisovatel **Fráňa Šrámek**. Na fasádě domu U Koulí byla nedávno objevena a zrestaurována cenná renesanční **sgrafita**.

Z ulice Fráni Šrámka odbočíme doprava do ulice **Drlíčov**, jež nás zavede k dominantě města, děkanskému kostelu Narození Panny Marie. Cestou si ale ještě povšimneme zajímavé fasády měšťanského **domu U Stříbrných denárů**, na níž jsou vymalovány znaky pěti měst Prácheňska: Strakonic, Blatné, Písku, Vodňan a Sušice. Výzdoba pochází z roku 1940 a její součástí je rovněž panoramatický pohled na Písek a jednoduchý plán centra města. O něco blíže ke kostelu stojí **dům U Bílého beránka**, nazvaný podle hezkého **domovního znamení** na jeho barokní fasádě.

V Písku najdeme ještě mnoho dalších domů se zajímavými domovními znameními. Ta pocházejí z dob, kdy se domy ještě neoznačovaly popisnými čísly (před rokem 1770), ale jmény majitelů či právě podle jednotlivých znamení. K nejhezčím a nejznámějším z nich patří v Písku znamení v podobě lodi (**dům U Zlaté lodi**, který jsme již viděli při prohlídce náměstí) či reliéf slona (**dům U Slona** naproti starému mostu).

Víte, že…

*V **lidové písničce** o Putimské bráně zpívá student o tom, jak se za ním „dívaly **dvě panenky**“. Málokdo ví, že dvě panenky poblíž bývalé Putimské brány lze v Písku spatřit i dnes. Nejde však o živé bytosti, ale o **kamenné reliéfy dvou dívčích hlav** na stěně domu při kamenných schodech. Jsou mladšího data než píseň, z čehož plyne, že inspiraci čerpal neznámý kameník od autora zlidovělé písničky a nikoli naopak…*

Náš TIP

KOČKAVÁRNA – kočičí kavárna

Výborná káva, zákusky a pohoda ve společnosti chlupatých kočičích kamarádů.

KočKavárna
Žižkova 246, Písek
Telefon: 732 622 855
Kočkavárna v Písku
www.kockavarna.cz

"Učebna" na Bakalářích připomíná, že v těchto místech stávala škola

Nyní již stojíme na prostranství zvaném **Bakaláře**. Pojmenování je připomínkou časů, kdy zde v letech 1565 až 1853 stávala školní budova. Její umístění připomíná od roku 2009 **stylizovaná učebna**, vytvořená z žulových kvádrů. Ještě než se vydáme na prohlídku kostela, povšimneme si objektu připomínajícího „zasklenou studnu". Ve skutečnosti však ukrývá pozoruhodný **archeologický nález** – dochovanou pohřební mohylu z doby bronzové. Spatříme zde i repliky předmětů, jež byly v hrobu objeveny.

Pohled z ochozu věže kostela Narození Panny Marie k Píseckým horám

Víte, že…

***Hodiny na věži** kostela mají **opačně ukazující rafije**. Minuty zde ukazuje malá ručička, velká zase proti všem zvyklostem celé hodiny. Proč bylo při konstrukci hodin zvoleno toto kuriózní řešení, vám při návštěvě věže ochotně vysvětlí pan věžný. A určitě přidá i spoustu dalších zajímavostí. Termíny a rezervace výstupu na věž na **www.pisek.eu** nebo v infocentru.*

Děkanský **kostel Narození Panny Marie** pochází z 2. poloviny 13. století. Vystavěn byl jako **trojlodní pseudobazilika** s hlavní lodí uzavřenou pětibokým presbytářem. Míval dvě nízké věže, jež obě vypadaly jako severní (levá při pohledu zpředu) nižší věž. Koncem 15. století byla **jižní věž přestavěna** a zvýšena na dnešních **72 metrů**. Je **přístupná** (vstupné je dobrovolné) a spatříme zde dokonale zachovalé trámoví z 15. století. Z ochozu ve výšce 42,5 metru se pak můžeme pokochat nádherným výhledem na Písek a okolí. Prohlídka památky probíhá v doprovodu věžného, což je zřejmě píseckým unikátem. Vzhledem k tomu, že je počet návštěvníků limitován, je nutné si exkurzi **rezervovat** (www.pisek.eu).

Na věži kostela Narození P. Marie jsou **čtyři zvony**. Nesou jména sv. Cyril a Metoděj, sv. Václav, Panna Marie a mistr Jan Hus. Ulity byly v letech 1991–1992 ve zvonařské dílně Marie Tomáškové-Dytrychové v Brodku u Přerova.

Gotický chrám, jenž je dílem písecko-zvíkovské stavební huti (stejně jako např. Kamenný most a královský hrad), byl v 16. století obohacen o renesanční štíty severní lodi. V letech 1741 až 1748 vznikla **barokní kaple** zasvěcená sv. Janu Nepomuckému, v níž je možné spatřit vedutu zachycující vzhled Písku před polovinou 18. století.

Interiér kostela je **novogotický**, nachází se zde však románské a gotické **nástěnné malby** s biblickými motivy. Za povšimnutí stojí obraz madony na postranním oltáři. Jde o kopii (originál byl roku 1975 ukraden) vzácného deskového obrazu ze 14. století, nazývaného

Budova bývalého hotelu Dvořáček je krásnou ukázkou secesního stavebního stylu

Písecká Madona.

O kousek dále, v sadech za kostelem, uvidíme historicky **první pomník** v Písku. Byl odhalen na počest rakouských vojáků, kteří hrdinně padli v krvavých bitvách u severoitalských měst **Melegnano** a **Solferino** v roce 1859. Celkem **872 vojáků**, kteří v těchto bitvách našli smrt, bylo příslušníky **11. pěšího pluku** doplňovaného v jižních Čechách. **Kamenný lev**, dílo česko-německého sochaře Emanuela Maxe (1810–1901), je na pomníku ztvárněn, jak drtí tlapami **dva hady**, symbolizující nepřátelskou **Francii** a **Sardinii**.

Pokračujeme dále **Budovcovou ulicí**, až dojdeme na **křižovatku** s **ulicí Chelčického**. Zde, v místech kde kdysi stávala Budějovická městská brána, spatříme přes ulici honosnou **secesní budovu** s nádherně **zdobenou fasádou** – díváme se na kdysi jeden z nejluxusnějších hotelů jižních Čech, bývalý „**Dvořáčkův hotel U Arcivévody Františka Ferdinanda**“. Vystavět jej nechal v letech 1898 až 1899 podle návrhu architekta Štecha místní **lékárník Rudolf Dvořáček**. Hotel byl mimořádným počinem, neboť disponoval na tehdejší dobu **moderním vybavením** (elektrickým osvětlením, parovodním topením). Pro své hosty vypravoval hotel ke všem vlakovým spojům dokonce zvláštní „autobus“. Mimo to stavba vyniká výjimečně dekorativní fasádou, jíž vévodí pruh celkem **jedenácti sgrafitových obrazů** s tematickými výjevy z dějin Písku a písecké regionu (Rýžování zlata na Otavě, Voraři, Městská slavnost v Písku, aj.). Autorem sgrafit, umístěných mezi okny prvního a druhého patra, je **malíř Josef Bosáček**, který pracoval **podle předloh Mikoláše Alše**. V první třetině 20. století působila v části hotelu **mezinárodní houslová škola Otakara Ševčíka**.

Víte, že…

S bitvou u Solferina *(24. června 1859) úzce souvisí vznik Mezinárodního červeného kříže: bitva byla rozhodujícím střetnutím druhé* ***italské války za nezávislost*** *(1859–1860). Spojená vojska Francie a Sardinie v ní porazila Rakousko, čímž se Itálii otevřela cesta ke sjednocení. Krvavý střet inspiroval Švýcara* ***Jeana Henriho Dunanta*** *k založení organizace na pomoc raněným vojákům a na jejich ochranu. Již o čtyři roky později, v roce 1863, byl v Ženevě skutečně založen* ***Mezinárodní výbor Červeného kříže****. Bitva vstoupila do dějin ještě z jednoho důvodu: osobně se jí zúčastnil císař* ***František Josef I****. (a byla to po tomto otřesném zážitku zároveň jeho poslední účast na bitevním poli v životě).*

Městská knihovna

Od hotelu pokračujeme **Chelčického ulicí** mírně dolů a po chvilce dojdeme na **Alšovo náměstí** nazývané někdy jako **Malé**. Ve středověku plnilo roli hlavního městského rynku, na němž se konaly trhy. Zřejmě prvním, co nás upoutá, je **Mariánské morové sousoší** uprostřed náměstí. Je **z roku 1715**, jeho tvůrci jsou plzeňský sochař Christian Widemann a horažďovický kameník František Zeber. Vzniklo jako projev díků za to, že se Písku vyhnula poslední velká **morová epidemie**, která v Čechách zuřila na počátku 18. století. Kromě sochy Panny Marie na vrcholu sloupu zdobí památku také plastiky devíti dalších svatých.

Na severní (nejvzdálenější) straně Alšova náměstí stojí původně gotický **dům čp. 85** s klasicistním průčelím zdobeným kamennými vázami. **Dům čp. 75–77** na horní straně náměstí s pamětní deskou věnovanou J. A. Komenskému je **nejstarší školní budovou** ve městě. Stojí na místě původního objektu, v němž působilo **první písecké gymnázium**. Od roku 2019 zde sídlí **Městská knihovna**, jež se svým rokem založení (1841) patří k **nejstarším v Čechách**.

Ohlédneme-li se zpět směrem, z něhož jsme na náměstí přišli, uvidíme v celé kráse nárožní novorenesanční budovu s věžičkou. Podle bývalého domu, na jehož místě stojí, nese název **U Černého orla**. V budově dnes sídlí lékařské ordinace, ale původně si ji nechala jako své honosné sídlo postavit v letech 1889–1890 místní Občanská záložna. Velkolepě působí sgrafitová výzdoba fasády s figurálními motivy, jejichž tvůrcem je malíř **Adolf**

Dům U Černého orla na Alšově náměstí

Liebscher (1857–1919), který se podílel i na výzdobě Národního divadla.

Alšovo náměstí spojuje s Velkým náměstím **Jungmannova ulice**, jež bývala v minulosti tím, čemu se říká „dobrá adresa". Bohatí písečtí měšťané si zde proto s oblibou stavěli své reprezentativní domy. Jejich pěkným příkladem jsou čísla popisná 31 a 32, **dva barokní domy** gotického původu. U levého z nich (čp. 31 s červenou fasádou) zůstalo dodnes zachováno podloubí, které měl kdysi i vedlejší dům. V řadě čtyř oken domu může snadno naší pozornosti uniknout prosklená nika s polychromovanou soškou sv. Jana Nepomuckého.

Na konci Jungmannovy ulice, vlastně již na **Velkém náměstí**, dojdeme ke klášternímu **kostelu Povýšení svatého Kříže**. Z náměstí je vidět jeho průčelí s hezkou **renesanční sgrafitovou výzdobou**. Kostel je jediným pozůstatkem kláštera založeného současně s městem, ale zničeného roku 1419 husity. V době rekatolizace po bitvě na Bílé hoře byl klášter sice obnoven, ale za josefínských reforem byl zrušen definitivně. Věž kostela je velmi nízká, je zakončená jednoduchou jehlanovitou střechou a jsou v ní zavěšeny dva zvony z let 1575 a 1673. Podzemí kostela ukrývá dvě krypty, přičemž v jedné byli pohřbíváni členové řádu a v druhé příslušníci rodu Švamberků. ▪

Pokud jste se drželi trasy popsané v tomto průvodci, seznámili jste se během (jak věříme) ***pohodlné procházky*** *se všemi nejdůležitějšími a nejzajímavějšími památihodnostmi* ***historického jádra Písku****. V poznávání města tak můžete pokračovat v jeho* ***blízkém okolí****. I to vám nabídne nejednu zajímavost.*

Kostel Povýšení sv. Kříže má opačně orientovaný oltář – směrem na západ

ZEMSKÝ HŘEBČINEC

První zmínka o stanovišti hřebců v Písku pochází již z roku 1811, ale moderní éra jejich chovu začíná ve městě počátkem 20. století. Tehdy byli plemenní hřebci ustájeni v novém hřebčinci vybudovaném na východním okraji Písku v **letech 1901 až 1902**. Zpočátku se o jejich chov starala **armáda**, neboť Písek byl posádkovým městem, v roce 1924 pak přešel hřebčín pod civilní správu. Areál hřebčince zahrnuje kromě prostorných a světlých stájí také krytou a otevřenou **jízdárnu**, izolační stáj, inseminační středisko a správní budovu s byty. Celý komplex, jenž je od roku 2010 národní kulturní památkou, je vystavěn z **režného zdiva** doplněného secesními prvky.

Areál Zemského hřebčince

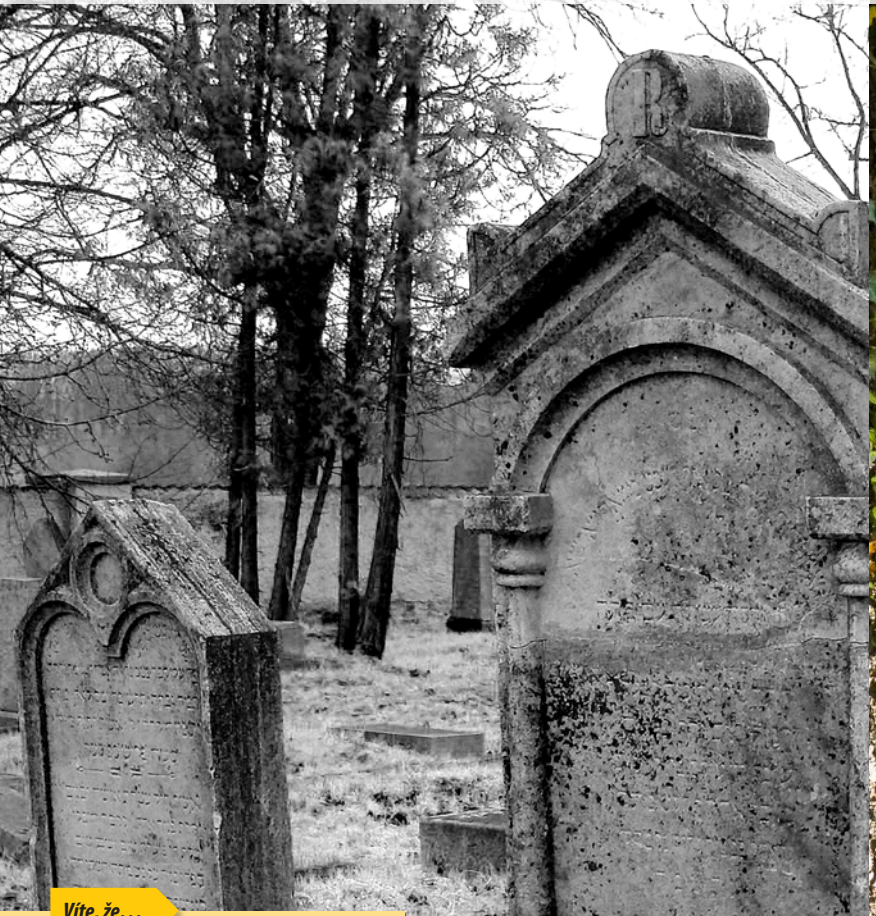

Víte, že…

ŽIDOVSKÝ HŘBITOV

Památkou na židovskou komunitu v Písku, která v roce 1940 v podstatě přestala existovat, je bývalý hřbitov na severozápadním okraji města v polích za Pražským předměstím. Byl ***založen roku 1876*** *a pohřbívalo se na něm až do začátku 60. let 20. století. Poté byl hřbitov značně zdevastován, byla odvezena i část náhrobků, ale po roce 1990 byl z větší části obnoven. Dnes má rozlohu 4 461 m² a je zde na* ***60 náhrobků****.*

VOJENSKÝ HŘBITOV v Písku byl založen roku 1914

Víte, že…

LESNÍ HŘBITOV

Když ve 20. letech 20. století přestával svou kapacitou stačit hřbitov u kostela Nejsvětější Trojice, bylo rozhodnuto vybudovat pohřebiště nové. To nakonec vzniklo v lese, na severovýchodním okraji města ***v roce 1933****, byť prvním pochovaný zde spočinul až roku 1934 (místní totiž novému hřbitovu nedůvěřovali). Obřadní síň je z doby mnohem pozdější, z roku 1980. Unikátní architektura hřbitova, jehož rozloha činí 12 ha, využívá* ***terasovitý terén*** *a svůj věčný spánek zde spí řada významných osobností spjatých s městem, například hudební skladatel Otakar Jeremiáš či malíř Václav Rožánek. Najdeme tu i hroby popravených za druhé světové války.*

Písecké hory

Hřeben s převážně smíšeným lesním porostem, táhnoucí se od východního okraje města jihovýchodním směrem k Albrechticím nad Vltavou a k Temelínu. Správný název tohoto geologického útvaru je **Mehelnická vrchovina**, jež je součástí Středočeské pahorkatiny. Nejvyšším vrcholem je **Velký Mehelník** (632 m n. m.). Převážná část Pískeých hor náleží městu Písek a je oblíbenou oblastí pro odpočinek a relaxaci. Zejména v blízkosti města jsou hory protkány mnoha **stezkami** a **lesními pěšinami**, řadu z nich mohou dobře využívat i **cyklisté**. K nejvyhledávanějším cílům patří kromě Velkého Mehelníku také vrch **Jarník** s rozhlednou (viz dále), rybníky Němec a Nový rybník, údolí U Vodáka, turistická chata Živec a další. Významná část Pískeých hor byla v 70. letech vyhlášena územím klidu, později **přírodním parkem**.

Písek při pohledu z rozhledny Jarník

NAUČNÉ STEZKY V PÍSECKÝCH HORÁCH

Nejstarší **naučnou stezkou** v Píseckých horách je poznávací vycházková trasa nazvaná **Cestou drahokamů**. Je dlouhá 7 km, začíná v lesoparku Amerika a prochází zajímavými místy převážně v blízkosti města. Cíl je u turistické chaty Živec.

Zlato se v Písku nejen rýžovalo, ale také dobývalo ze země klasickým hornickým způsobem. Nejznámějším dochovaným pozůstatkem těžby žlutého kovu v Píseckých horách jsou **zlatodoly Havírky**.

Víte, že…

Chata Živec z roku 1933 posloužila jako jedna z reálií filmařům při natáčení druhé části slavné trilogie o typicky české ***rodině***

***Homolkových**. Vybavíte si, která scéna se v prostředí chaty odehrává?*

Další zajímavou trasou je **naučná stezka Od Ptáčkovny k Živci**. Je dlouhá 8,5 km a turistu provede po severní části Píseckých hor.

Velký okruh píseckými lesy začíná na rozcestí Na Trubách, trasa je dlouhá 18 km a dovede vás na nejvyšší vrchol Píseckých hor Velký Mehelník (632 m n. m.) a také k bývalému zlatému dolu Havírky. Svou délkou i náročností (strmější stoupání na Velký Mehelník) je vhodná pro zdatnější turisty.

Dodnes zde můžeme spatřit (většinou zasypané a zatopené) staré šachty. Dolování křemene s obsahem zlata tu probíhalo ve 14. až 17. století, přičemž vytěžená hornina se odvážela ke zpracování v mlýnech u Otavy. V 18. a 20. století proběhly neúspěšné pokusy těžbu zlata v Havírkách obnovit.

Hůrky

Naučná okružní stezka procházející školním **polesím Hůrky** poblíž obce Smrkovice (cca 3 km jižním směrem od Písku). Území ohraničují obce Smrkovice, Selibov, Putim a Heřmaň.

Rozhledna Jarník

6 km dlouhá stezka se 17 zastaveními s informačními panely je určena **pěším i cyklistům** a seznamuje návštěvníky s problematikou péče o les, s lesním hospodařením a s chovem zvěře.

Výchozím místem je zastavení U Dubu, přístupné ze Smrkovic po modré značce, cykloturisté se mohou napojit po cyklotrasách č. 1043 a 1044.

Rozhledna Jarník

Ocelová, téměř 60 m vysoká rozhledna na stejnojmenném vrchu (606 m n. m.) byla slavnostně otevřena 9. října roku 1997. Po zdolání 182 schodů se návštěvník ocitne na vyhlídkové plošině ve výšce 34,6 m, odkud je krásný výhled na město Písek a za jasného počasí i na Středočeskou pahorkatinu, Brdy, Českomoravskou vrchovinu, Blanský les a na vrcholy Šumavy. Zajímavostí stavby je dvojité točité schodiště – jedno slouží pro výstup, druhé pro sestup z rozhledny.

Přístup a otevírací doba:
Rozhledna je **celoročně volně přístupná**.
Východním směrem z Písku se dostanete k chatě Živec, odsud po modré značce cca 700 m k rozhledně.
GPS: 49°18'28.727"N, 14°11'32.816"E

Rozhledna Vysoký Kamýk

Od roku 1941 stávala na tomto vrcholu (627 m n. m.) 16 m vysoká **sedmiboká zděná věž** sloužící měřičským účelům. V roce 2011 prošla rozsáhlou rekonstrukcí, aby mohla nést antény mobilního operátora. Nová příhradová konstrukce je vysoká 46 m a zachovává původní tvar sedmiúhelníku. Ve výšce **32,85 m** nad zemí byla umístěna vyhlídková plošina, takže víceúčelová stavba slouží zároveň jako rozhledna poskytující krásný 360° rozhled. Pro veřejnost byla otevřena v roce 2012, na plošinu vede celkem 166 schodů.

Přístupnost pro veřejnost:
květen až listopad
Tel.: 385 734 403, 777 861 050
www.vsemyslice.eu
GPS: 49°13'52.8312"N 14°17'50.0136"E

CESTA BOLESTNÝCH KAMENŮ

1,5 km

"**Křížová cesta moderního člověka**" zasazená (od roku 2014) v půvabné krajině Píseckých hor. Podobně jako křesťanská křížová cesta mají i bolestné kameny **14 zastavení** – kamenů, které symbolizují čtrnáct bolestí. Na každém z nich je kovový kruh s názvem bolesti – Vyloučení, Opuštěnost, Závist, Nemoc, Zrada… Rubínová čočka pak symbolizuje kapku krve. Završením cesty je však zastavení patnácté, nazvané Naděje, konec se tak stává vlastně začátkem. Pocity poutníka v tomto místě umocní i nádherná **vyhlídka** (Vyhlídka písecký lesníků).

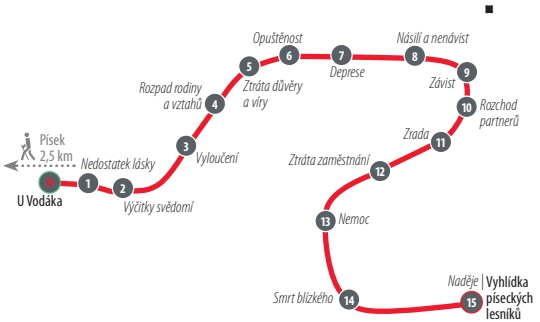

PÍSEK A HAŠKŮV DOBRÝ VOJÁK ŠVEJK

Písek proslavilo mnoho významných českých osobností, jejichž život či dílo s ním byly nějakým způsobem spojené. Město a zejména jeho okolí je však (zvláště milovníkům dobré literatury) známé i díky jedné postavě fiktivní, ovšem o to slavnější – Haškovu dobrému vojáku Švejkovi. V kapitole „**Švejkova budějovická anabáze**“ se hlavní hrdina románu vydá pěšky z Tábora do Českých Budějovic, přičemž jeho putování skončí nakonec právě v Písku. Pospojujeme-li všechna místa, jimiž Švejk postupně prošel, dostaneme velmi složitou křivku, dlouhou bezmála **200 km**! Ať už měl Jaroslav Hašek při psaní románu mapu jižních Čech na zřeteli anebo sestavil itinerář Švejkovy cesty k regimentu zcela náhodně, jisté je, že nám zanechal námět na originální turistický pochod. A i když se nám asi nikdy nepodaří projít celou dlouhou trasu Švejkovy anabáze, můžeme absolvovat alespoň některou její část. Každé z městeček a každá z obcí a vesniček je nějak zajímavá a malebná. Vždyť již sám Švejk v knize říká: "Mně se všude v Čechách líbí, na svej cestě našel jsem všude velice dobrý lidi."

Jaroslav Hašek (1883–1923)

Nejznámější zastávky na trase Švejkova pochodu:

Tábor, Milevsko, Květov, Vráž, Malčín, Čížová, Sedlec, Horažďovice, Radomyšl, Putim, Štěkeň, Strakonice, Volyně, Dub, Vodňany, Protivín…

Víte, že…

*Z filmů, natáčených v okolí Písku, patří k nejznámějším film **Poslušně hlásím** (1957, režie Karel Steklý) natočený podle slavného Haškova románu. V Putimi vznikla scéna, kdy stará babička dává Švejkovi bramboračku. V knize sice **Švejk** dostává od babičky polévku v Květově, ale ten leží taktéž na Písecku.*

FILMOVÁ ŠKOLA V PÍSKU

Soukromou **vyšší odbornou školu filmovou** v Písku založili v roce 1996 Vladana a Miloň Terčovi. Od roku 2004 funguje ve městě také Filmová akademie Miroslava Ondříčka.

VÝBĚR FILMŮ NATÁČENÝCH V PÍSKU

Kluci na řece (1944, režie Václav Krška, v hlavní roli Jindřich Plachta)
Měsíc nad řekou (1953, film natočený podle divadelní hry Fráni Šrámka, režie Václav Krška, písecký rodák)
Stříbrný vítr (1954, filmový přepis románu Fráni Šrámka, režie Václav Krška)
Z mého života (1955, režie Václav Krška, film o B. Smetanovi. Hezké záběry Kamenného mostu a vorů na Otavě)
Hogo Fogo Homolka (1970, režie Václav Papoušek. Ve filmu si „zahrála“ chata v Živci, kde si Homolkovic děda dopřává se svým kamarádem kořalku a prorokuje sám sobě, že „do švestek nevydrží“)
Už zase skáču přes kaluže (1970, režie Karel Kachyňa, záběry s koňmi jsou natočeny v hřebčíně v Novém Dvoře u Písku)
30 případů majora Zemana – díl **Mimikry** (1972, režie Jiří Sequens st.)
Lístek do památníku (1975, režie František Filip. Poetický, byť smutný film s Karlem Högerem v hlavní roli)
Trhák (1980, režie Zdeněk Podskalský. Ve filmu "účinkuje" písecké letní kino)
Dobrá voda – 6. díl televizního seriálu (1982, režie František Filip)
Dobré světlo (1985, režie Karel Kachyňa, na svou dobu odvážný film s Karlem Heřmánkem v hlavní roli)
Discopříběh (1987, režie Jaroslav Soukup)
V peřině (2011, režie F. A. Brabec, 3D hudební komedie)

Snímek z natáčení filmu V peřině (2011)

PÍSKOVIŠTĚ

Tradiční květnová akce spojená s otevíráním turistické sezony. Její hlavní atrakcí jsou sochy vytvořené z písku navezeného na náplavku na levém břehu Otavy těsně pod Kamenným mostem. Pískoviště i jeho doprovodné akce mají každým rokem jiné tematické zaměření – např. v roce 2013 byly sochy vytvářeny na námět 770. výročí první písemné zmínky o městě.

www.piskoviste.info

DOTKNI SE PÍSKU

Od roku 1993 se pravidelně koná tato městská slavnost, nabízející bohatý program na několika scénách. Svůj oblíbený pořad si tak může vybrat každý z návštěvníků. Pro slavnosti je každoročně zvoleno nějaké historické téma, které se obvykle vrací k době vzniku historické slavnosti, tj. doby vlády Marie Terezie.

www.dotknisepisku.cz

MEZINÁRODNÍ FOLKLORNÍ FESTIVAL

Festival konaný každoročně v druhé polovině srpna je jednou z nejvýznamnějších akcí píseckého kulturního léta. Účastní se jej pravidelně několik zahraničních souborů, často i z velmi exotických zemí. Kromě nich vystupují na festivalu i domácí soubory z Čech a Moravy. Koná se od 90. let minulého století a pořádá jej folklorní soubor Písečan .

ŠRÁMKŮV PÍSEK

Celostátní přehlídka experimentujících divadelních souborů, která „nechává nahlédnout do umělecké práce amatérských divadel ze všech koutů republiky". Nemá věková ani žánrová omezení a v roce 2021 se bude konat její již 60. ročník.

AKCE NA KAMENNÉM MOSTĚ

Jarní slavnost – otevření turistické sezóny, **Dnes pijeme kávu s …** – přednášky o zajímavých místech, událostech, historii, osobnostech, **Procesí k uctění památky sv. Jana Nepomuka** – znovuobnovená tradice, **Bijásek** – letní filmová představení, **Svatomartinská neděle aneb sejdeme se na mostě** – jarmark, kulturní program, představení o sv. Martinovi, ochutnávání svatomartinského vína a regionálních specialit.

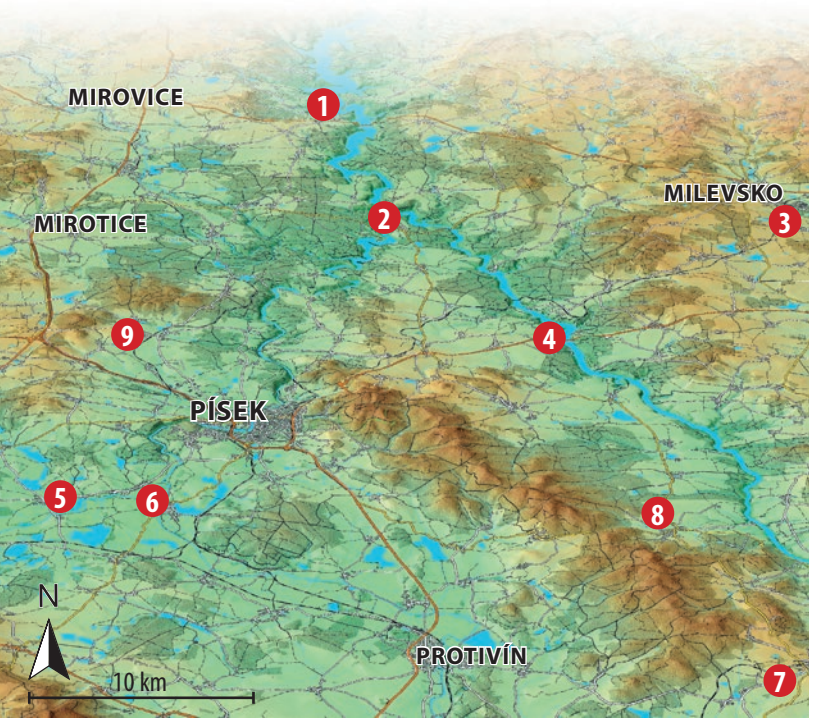

Zámek Orlík
Původně královský gotický hrad na skalním ostrohu vysoko nad údolím Vltavy. Po napuštění Orlického jezera v roce 1960 dostoupila vodní hladina téměř až k zámku.
www.zamekorlik.cz
GPS: 49°30'46.809"N, 14°10'13.618"E

Hrad Zvíkov
Hrad na vysoké skále nad soutokem Vltavy s Otavou. První záznam o něm pochází z roku 1234, definitivně byl dostavěn Přemyslem Otakarem II.
www.hrad-zvikov.eu
GPS: 49°26'15.921"N, 14°11'34.338"E

Klášter Milevsko
Klášter premonstrátů, založený zřejmě roku 1184 Jiřím z Milevska, je nejstarším klášterem v jižních Čechách. Až do husitských válek plnil úlohu centra vzdělanosti v regionu.
www.milevskoklaster.cz
GPS: 49°27'23.139"N, 14°22'5.623"E

Podolský most
Elegantní železobetonová stavba nad údolím Orlického jezera na silničním tahu Písek – Tábor. Projekt získal v roce 1937 zlatou medaili na výstavě v Paříži. Celková délka mostu je 510 m.
GPS: 49°21'26.071"N, 14°16'23.150"E

Tvrze Kestřany
Areál dvou středověkých gotických tvrzí a barokního zámku. Tzv. Horní tvrz pochází z 2. poloviny 13. století. Objekty jsou v soukromém vlastnictví a probíhá jejich rekonstrukce.
www.kestrany.cz
GPS: 49°16'14.158"N, 14°4'25.478"E

Putim
Na zdejším hřbitově je pochován Jan Cimbura, známý z románu J. Š. Baara. Putim rovněž proslavil Haškův Dobrý voják Švejk a jeho budějovická anabáze.
www.putim.cz
GPS: 49°15'52.885"N, 14°7'9.342"E

Informační centrum Jaderné elektrárny Temelín
Rozsáhlá expozice s prostorovými modely a 3D projekcí.
www.temelinky.cz
GPS: 49°10'52.07"N, 14°23'9.611"E

Hřbitov Albrechtice nad Vltavou
Obec známá malebným hřbitovem, jehož obvodová zeď je tvořena množstvím kapliček. Ty byly vyzdobeny lidovými malbami a veršovanými náhrobními nápisy.
www.albrechticenadvltavou.cz
GPS: 49°15'23.390"N, 14°18'33.526"E

Čížová *(Vesnice roku 2010 Jihočeského kraje)*
Křižovatka řady turistických tras. Je zde jeden z největších jihočeských špejcharů, záchranná stanice pro živočichy Makov a vrch s kostelem sv. Jakuba Většího.
www.cizova.cz
GPS: 49°21'20.759"N, 14°5'40.852"E

Náš TIP

PRÁCHEŇSKÉ HNĚTÝNKY

na cca 24 ks potřebujete:

500 g másla
500 g cukru
obsah vanilkového lusku
2 lžíce rumu (tuzemák)
6 vajec
750 g polohrubé výběrové mouky
citronovou kůru

Změklé máslo šleháme společně s cukrem, vanilkou, žloutky. Hmota musí být řádně vyšlehána do pěny.

Z bílků vytvoříme tuhý sníh. Aby lépe držel, přidáme do něj 2 lžíce moučkového cukru.

Do vyšlehané máslové hmoty vmícháme mouku. Vznikne nám tuhé těsto, do něhož lehce vetřeme sníh. Pokud by těsto před vmícháním sněhu bylo příliš tuhé a nešlo míchat, tak ho zředíme smetanou.

Hotovým těstem plníme plechové formičky, které jsme dobře vymazali máslem a vysypali hrubou moukou. Formičky je nutno plnit asi z poloviny, jinak nám těsto při pečení bude vytékat.

Poznámka: do těsta by se neměl přidávat kypřicí prášek. Těsto kypří řádně vyšlehaná máslová hmota. Pokud si však přeci jen chceme být jisti, přidáme do mouky půl lžičky kypřicího prášku.

Upečené hnětýnky po částečném zchladnutí vyklápíme na plech a zdobíme čokoládovou polevou (do 60% čokolády, kterou rozehřejeme na vodní lázni, přidáme pár lžic oleje, aby se poleva dala lít) nebo cukrovou polevou (rozmíchaný moučkový cukr s citrónovou šťávou). Na polevu umisťujeme cukrové ozdoby nebo jakékoli libovolné zdobení.

Recept dodala společnost RODEPI
(Rozvoj destinace Písecka)

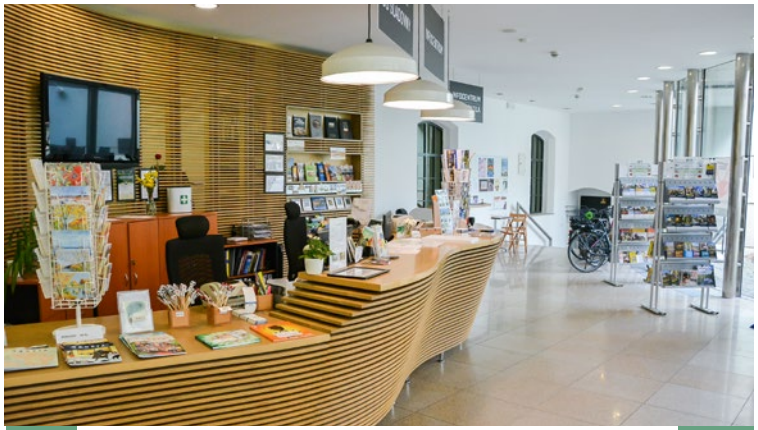

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM PÍSEK

Velké náměstí 113, 397 01 Písek
Tel.: 387 999 999, infocentrum@pisek.eu
www.pisek.eu

POSKYTOVANÉ SLUŽBY:

• informace o službách (ubytování, stravování apod.)
• přehled památek a zajímavostí
• propagační materiály • přehled kulturních akcí
• vyhledávání dopravního spojení (MHD Písek, lodní doprava na Orlické přehradě, vlakové a autobusové spoje)
• prodej turistických suvenýrů
• kopírování, tisk - černobíle, barevně, skenování
• veřejný internet
• půjčovna elektrokol (květen – říjen)

Náš TIP

Vodní mlýn Hoslovice

VODNÍ MLÝN HOSLOVICE

(30 km z Písku)

Nejstarší a mimořádně dochovaný vodní mlýn v Čechách najdete nedaleko od Strakonic. Jedinečnou národní kulturní památku tvoří 3 stavby – budova mlýna, stáj s roubeným chlévem a stodola s přístavkem. Objekty mají doškové střechy a jsou dobově vybaveny. V budově mlýna si lze prohlédnout dochované funkční mlecí zařízení, sýpku, roubenou světnici, obytnou světnici s pecí a kachlovým sporákem. V technických budovách jsou pak k vidění nejrůznější druhy zemědělského náčiní. Součástí mlýna je stálá etnografická expozice „Ze života šumavského Podlesí".

V sezóně se zde konají různé řemeslné akce s kulturním programem.

Vodní mlýn je ve správě Muzea středního Pootaví Strakonice, kam během sezóny můžete zavítat na vyhlídkovou věž Rumpál a pohlédnout z výšky na město i hrad Strakonice ležící na soutoku řek Otavy a Volyňky.

***Otevírací doba**:*
DUBEN / KVĚTEN / ZÁŘÍ / ŘÍJEN
Úterý – Neděle 9:00 – 16:00
ČERVEN / ČERVENEC / SRPEN
Denně 9:00 –17:00

Muzeum středního Pootaví Strakonice
Zámek 1, 386 01 Strakonice
Tel. 380 422 608
731 907 308
informace@muzeum-st.cz
mlyn@muzeum-st.cz
/MSPHoslovice
www.muzeum-st.cz

Náš TIP

KRÁLOVSTVÍ ČASU PROTIVÍN
zábava pro celou rodinu

Jedinečné spojení zábavy spolu s poznáním hodinářského řemesla najdete v muzeu hodin a hodinek v jihočeském Protivíně.

Nádherné prostory secesní vily z roku 1907 nabízí zábavu pro návštěvníky všech generací. V přízemí jsou dvě herny pro menší i větší děti, dílnička pro malé šikuly a kavárnička, kde si můžete posedět u dobré kávy a zákusku. Při dobrém počasí je k dispozici velká zahrada s venkovním hřištěm, lanovkou a posezením. V prvním patře je pak umístěna stále se rozrůstající sbírka hodin, budíků, hodinek, věžních strojů a různých hodinářských zajímavostí.

KRÁLOVSTVÍ ČASU

KRÁLOVSTVÍ ČASU
Purkyňova 255,
398 11 Protivín
Tel.: 776 213 215
info@kralovstvicasu.cz
Otevřeno každý den 10:00 - 16:00
www.kralovstvicasu.cz
GPS: 49.2005250N, 14.2144950E

Dnešní podoba protivínského zámku pochází z roku 1731

PROTIVÍN

Město bylo **založeno kolem roku 1260** jako tvrz s přilehlou vesnicí na brodu přes řeku Blanici. Své jméno dostal Protivín po svém **držiteli Protivovi**. První písemná zmínka v listinách je zaznamenána v roce 1282.

Králové Karel IV. a jeho syn Václav IV. spravovali Protivín vlastními správci. V roce 1562 prodal Ferdinand I. statek Protivín do vlastnictví **pánů z Hradce**.

V této době byla založena správcem Zelendarem soustava rybníků severovýchodně od Protivína. Dalšími držiteli se stali bratři Vratislavové z Mitrovic. Roku 1711 se Protivín stal majetkem **knížete ze Schwarzenbergu**.

Krokodýlí zoo

V roce 1899 byl Protivín **povýšen na město**. V současné době má spolu s připojenými obcemi kolem pěti tisíc obyvatel.

Město nabízí turistům nejen návštěvu **krokodýlí ZOO** s dvaadvaceti druhy krokodýlů a aligátorů, ale též **muzeum** na náměstí, ve kterém je zajímavou interaktivní formou zmapována historie Protivína a instalována expozice exotické přírody ze **sbírek RNDr. Karla Pecla** (indonéská džungle, savana, svět hmyzu, podmořský svět). Vedle kostela sv. Alžběty Portugalské, v budově zvané **kaplanka** (zrekonstruovaný objekt bývalého špitálu a příbytku kaplana) mohou turisté navštívit malé zoologické muzeum s osteopreparáty a dermoplasty velkých savců – převážně nosorožců, výstavu modelů historických objektů vytvořených ze špejlí, stálou expozici díla protivínského rodáka **Jiřího Koláře** – výtvarníka a básníka – a galerii, ve které jsou pořádány krátkodobé výstavy výtvarníků, fotografů, ale i sběratelů. Pro pěší a cykloturisty má Protivín připraveny dvě zajímavé **naučné stezky** – Zelendárky (11 km) a Na břehu Blanice (23 km).

Protivín – náměstí

Tradičně je ve městě pořádán **novoroční ohňostroj** s programem plným překvapení, v létě **svatoannenská pouť**, srpnová **městská slavnost** s celodenní zábavou pro široké spektrum návštěvníků a krásná setkání při rozsvícení **vánočního stromu** na náměstí v první adventní neděli.

Koncert zpěvačky Lucie Bílé s hudebním doprovodem Petra Maláska

Budova základní školy

Jako zajímavost je nutno zmínit budovu místní základní školy, která je vyzdobena freskami a sgrafity dle návrhů **Mikoláše Alše** (původní kartony s návrhy jsou vystaveny ve vodňanské galerii).

Město je též známo historickým **pivovarem** a k němu přilehlou unikátní trojřadou platanovou alejí. ▪

Náš TIP

VÝLETNÍ LODNÍ DOPRAVA PO ŘECE VLTAVĚ A LUŽNICI

*Lodě výletní lodní dopravy Jihočeské plavební společnosti s. r. o. provozují výletní lodní dopravu po Vltavě a Lužnici **z Týna nad Vltavou**. V Hluboké nad Vltavou zajišťují provoz **vyhlídkového přívozu po Munickém rybníce** do ZOO Hluboká / zámek Ohrada. Přívoz z Hluboké nad Vltavou je v provozu od dubna / května do října.*

*Plavby z Týna nad Vltavou probíhají **od května do září**. Z paluby výletních lodí plujících po řece Vltavě a Lužnici si vychutnáte krásy jižních Čech mezi Týnem nad Vltavou a Hlubokou. Z Týna nad Vltavou se vyplouvá na okružní plavby k soutoku Vltavy s Lužnicí a zpět (cca 30 min.), delší trasa je přes soutok Vltavy a Lužnice až k vodnímu dílu Kořensko (cca 60 min).*

*Dále je možné zvolit plavbu z Týna přes soutok Vltavy s Lužnicí a dále po Lužnici do **Kolodějí nad Lužnicí** a zpět. Zde je možné vystoupit u **zámku Mitrowicz** a využít některou z turistických stezek podél řeky Lužnice k cestě zpět do Týna (cca 2 hod.).*

*Jedna z delších tras je z Týna nad Vltavou na **přehradu Kořensko** s proplutím plavební komorou a dále k obci Újezd a zpět do Týna nad Vltavou (120 min).*

*Pro návštěvníky si o prázdninách Jihočeská plavební spol. připravila plavbu z Týna nad Vltavou do Hluboké nad Vltavou. Pluje se přes tři plavební komory a nádhernou skalnatou přírodní rezervací mezi hlubockými oborami. Na tuto plavbu je nasazena **historická výletní osobní loď Pálava**. Délka plavby je cca 3,5 hod. Loď vyplouvá v červenci a srpnu dle jízdního řádu v předem stanovený den.*

***Přístaviště** v Týně nad Vltavou naleznete v těsné blízkosti centrálního parkoviště pod kostelem cca 150 m od vltavotýnského náměstí.*

***Provoz lodí** začíná dle počasí **1. května a končí 31. září**. V Hluboké nad Vltavou je možné využít pravidelného lodního přívozu z Hluboké nad Vltavou po Munickém rybníce k přepravě na lovecký zámek Ohrada s přilehlou, velmi oblíbenou, **ZOO Hluboká**. Přístaviště přívozu se nachází poblíž kruhového objezdu u Penny Marketu a centrálního parkoviště.*

Jihočeská plavební společnost s.r.o.
Rezervace na tel.: 777 834 710 / 716
david.machart@email.cz
jihoceskaplavebni@gmail.com
informace a rezervace:
Tel.: 777 834 710
721 462 513 (ENG, DE)
www.jihoceskaplavebni.cz

Za hrází vodního díla Orlík vzniklo jezero dlouhé 68 km

Exkurzi do nitra hráze a do elektrárny si můžete rezervovat na tel. 737 506 950

PŘEHRADA ORLÍK

Přehrada Orlík se nachází v říčním kilometru 144,650 Vltavy, 91 km nad Prahou a jako **největší vodní dílo** v republice tvoří i nejvýznamnější článek vltavské kaskády. Přehradní těleso tvoří přímá, tížná, betonová hráz, v koruně **dlouhá 450 m**. Po koruně hráze vede silnice II. třídy. Výška koruny hráze nade dnem je 81,5 m. K převádění vody slouží korunový hrazený přepad o třech polích, pod přelivy jsou situovány dvě spodní výpusti. Při levém břehu je umístěna **elektrárna** osazená čtyřmi turbínami typu Kaplan.

Vodní dílo Orlík pracuje v součinnosti se svou vyrovnávací nádrží, jíž je přehrada **Kamýk**.

Při pravém břehu orlické hráze je situováno **plavební zařízení** pro malá sportovní plavidla, jež jsou přepravována plošinovým vozíkem. Plavební zařízení pro lodě do výtlaku 300 tun je řešeno jako šikmé lodní zdvihadlo, avšak dosud bylo provedeno pouze ve stavební části. Vybudováním hráze vznikla nádrž **dlouhá 68 km** na řece **Vltavě**, ale zasahující svým

POVODÍ VLTAVY

Zámku Orlík (www.zamekorlik.cz, tel. 382 275 101) daly dnešní podobu novogotické úpravy provedené v letech 1840 až 1860

vzdutím i **Otavu** a **Lužnici**. Celková délka břehů je přes 300 km, plocha 2 732,7 ha při maximální hladině a objem nádrže je **716,5 milionu m³** vody.

Mezi hlavní účely vodního díla patří akumulace povrchové vody, odběry vody a nadlepšení průtoků na dolním úseku Vltavy a Labe, částečná ochrana před povodněmi a výroba elektrické energie. Těmto hlavním účelům jsou podřízena další využití, jako je rekreace, vodní sporty, rybolov a plavba po hladině nádrže.

Při extrémní **povodni v srpnu 2002** byl Orlík zatížen vodou podstatně větší, než na jakou byl projektován – přítok výrazně překročil hodnotu stoleté povodně. V průběhu povodně však dílo beze zbytku plnilo svůj účel a akumulační schopností vytvořilo časový prostor pro provedení zabezpečovacích a evakuačních prací v obcích pod ním na Vltavě a Labi, včetně Prahy i Drážďan.

Více informací o vltavské kaskádě naleznete na: **www.pvl.cz**
www.facebook.com/povodivltavy

Víte, že…

Objem použitého betonu *činí více než* ***1 milion m³****. V roce 1954 začaly přípravné stavební práce a v dubnu 1957 byla zahájena vlastní stavba přehrady. V roce* ***1960*** *bylo přistoupeno k* ***napouštění nádrže****. Po podrobném průzkumu Československé akademie věd byly zabezpečeny i některé historické památky na březích jezera, především hrad* ***Zvíkov*** *a zámky* ***Orlík*** *a* ***Koloděje****.*

Orlické jezero zatopilo i soutok Otavy (vlevo) s Vltavou pod hradem Zvíkov (www.hrad-zvikov.eu, tel. 382 285 676)

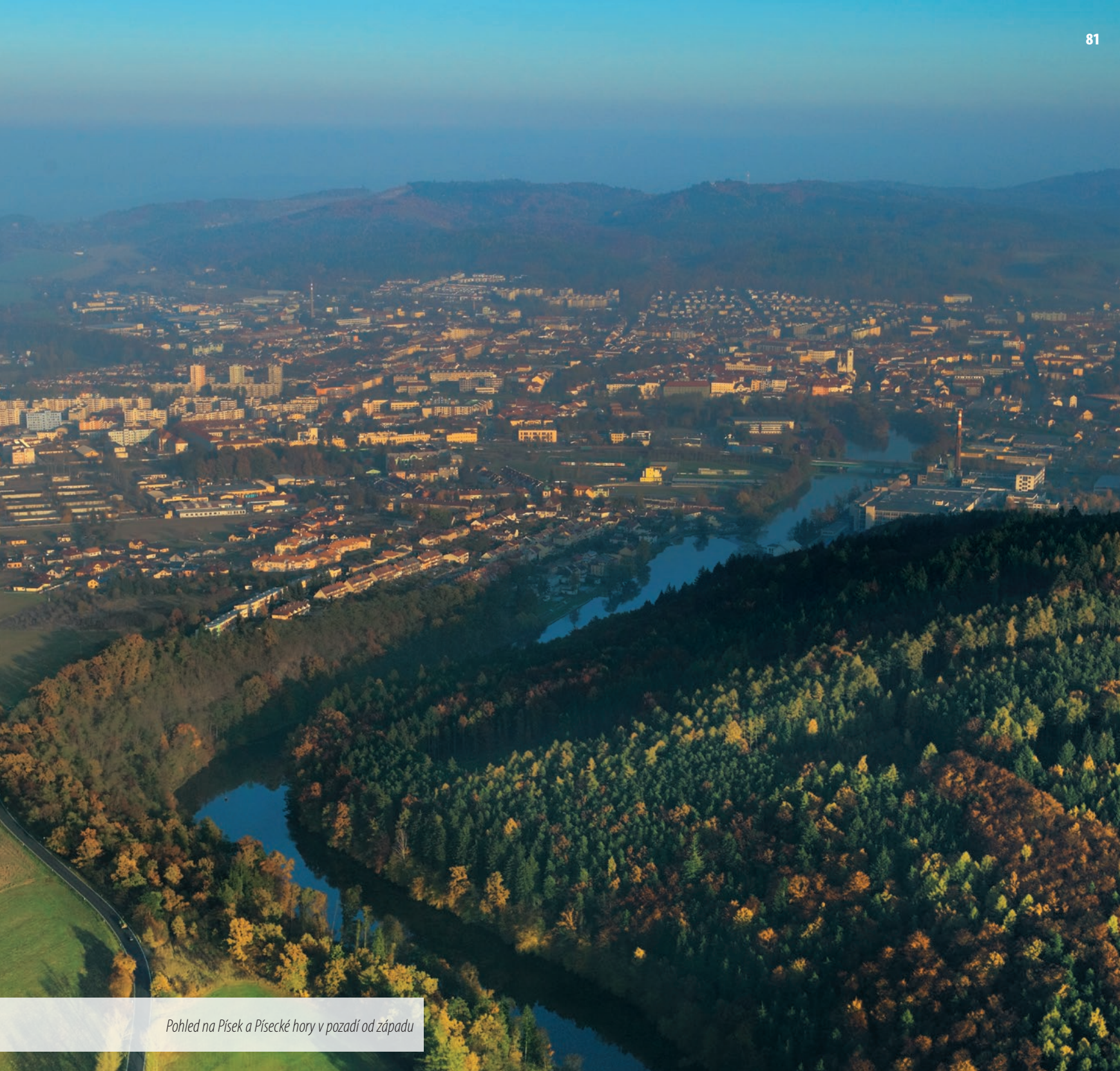

Pohled na Písek a Písecké hory v pozadí od západu

HOTEL OTAVARENA PÍSEK ***
Burketova 303, 397 01 Písek
Tel.: +420 382 228 592
+420 702 040 424
www.otavarena.cz

Hotel Otavarena byl vybudován nedaleko centra Písku pro domácí i zahraniční klientelu z oblasti sportovních soustředění a seminářů, ale i pro rodiny s dětmi.

• moderní ubytování • nekuřácká restaurace s terasou • pořádání oslav • catering • kongresová turistika • wellness

SPORT PREUSS
Kollárova 486
397 01 Písek
Tel.: +420 603 259 370
www.pujcovna-pisek.cz

- jízdní kola
- elektrokola
- tandemová kola
- koloběžky
- cyklovozíky
- cyklosedačky
- cyklonosiče
- autoboxy

HOTEL U KAPLIČKY***
Budějovická 2440, 397 01 Písek
Tel.: +420 775 289 531
info@hotelukaplicky.cz
www.hotelukaplicky.cz

Jihočeská pohostinnost!
Hotel se nachází v klidném prostředí Budějovického předměstí starobylého královského města Píseku.

• kvalitní ubytování • nekuřácká restaurace • kavárna • salónek • letní terasa s dětským hřištěm

Komplexní zařízení pro sportovní a kulturní vyžití, které najdete jen pár minut chůze od centra města.
Otevřeno denně 08:00–24:00 hod.

SportCentrum Písek

• BOWLING •
• TENIS • BADMINTON •
• SQUASH • WALLYBALL •
• FITNESS • STOLNÍ TENIS •
• KULEČNÍK •
• OSLAVY a PÁRTY •

SPORTCENTRUM PÍSEK
U Výstaviště, 397 01 Písek
Tel.: +420 723 566 623
info@sportcentrumpisek.cz
www.sportcentrumpisek.cz

HOTEL BULY ★★
Na Výstavišti 371, 397 01 Písek
recepce +420 **734 852 344**
+420 382 272 828
e-mail: info@hotelbuly.cz
www.hotelbuly.cz

Hotel Buly je umístěn v klidné části Písku.
*Nabízí levné, ale kvalitní ubytování v **1- až 5lůžkových pokojích** s vlastním sociálním zařízením a **wi–fi** zdarma. Hotel Buly je v **blízkosti historického centra** a jedné z pískových dominant, Kamenného mostu. Kromě **zimního stadionu** je v bezprostřední blízkosti hotelu **tenisový** a **fotbalový** areál, **bowling**, **squash**, **posilovna**, krytý i venkovní **plavecký bazén**, koupaliště a desítky kilometrů atraktivních cyklostezek.*

Stáje – Štětice 35, 398 11 Protivín

- *hodinové i vícehodinové vyjížďky*
- *dvoudenní putování s koňmi*
- *letní a zimní dětské tábory*
- *jezdecký kroužek*
- *ubytování v agroturistické ubytovně a chatkách*
- *vyjížďky kočárem, pronájem kočáru s koňmi, svatby koňmo*
- *pronájem koní na vaše akce (oslavy, dětské dny…)*
- *venkovní ustájení koní*
- *přeprava koní, pronájem vleku*
- *sezónní kiosek s občerstvením a mini hřiště*

Tel.: +420 **724 759 880**, e-mail stajestetice@seznam.cz
@steticestaje www.stajestetice.cz

RESTAURACE OSTROV

- polední menu
- ubytování
- oslavy, večírky
- svatby
- venkovní terasa

Tel. +420 770 171 171
www.restauraceostrovpisek.cz

APARTMÁNY ORLÍK – LOUŽEK
Struhy I a II
262 56 – Milešov, Klenovice
Tel.: +420 702 264 195
apartmany.louzek@seznam.cz
www.apartmany-orlik-louzek.cz

UBYTOVÁNÍ NA ORLICKÉ PŘEHRADĚ
KLIDNÉ MÍSTO U VODY A RYBAŘENÍ

UŽIJTE SI POOTAVÍ

www.otavskaplavba.cz

Řeka Otava vzniká soutokem šumavských říček Vydry a Křemelné u Čeňkovy Pily. Její název je keltského původu a označuje bohatou řeku. Otava byla totiž známá jako zlatonosná řeka s hojným výskytem ryb a perlorodky. Na jejím 113 km dlouhém toku vyrostla ve středověku města **Sušice**, **Horažďovice**, **Strakonice** a **Písek**, která dnes spolupracují v projektu **„Otavská plavba“** a zvou vás do romantického Pootaví za poznáváním jeho zajímavostí a návštěvou připravených aktivit. Vaše putování může probíhat přímo po vodě na turistické vodácké trase mezi Sušicí a Pískem. Vydat se také můžete po **Otavské cyklistické cestě**, která začíná na šumavské Modravě a směřuje k soutoku této řeky s Vltavou. Poslední kilometry Otavy pod hradem Zvíkov jsou zároveň již součástí Orlické přehradní nádrže.

Soutok Otavy a Vltavy pod Zvíkovem

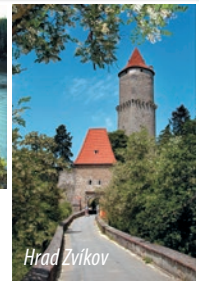
Hrad Zvíkov

Hrad Rabí

Nádvoří zámku v Horažďovicích

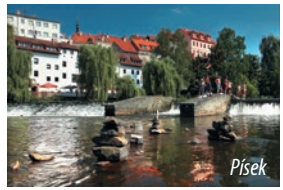
Písek

Závod dračích lodí

Říční ostrov Santos v Sušici

Hrad Strakonice

Vodáci na Otavě

Otavská cyklistická cesta

Skalice
Varvařov
vodní nádrž Orlík
ZVÍKOVSKÉ PODHRADÍ
Lomnice
OTAVA
Kavkovna
Vltava
HORAŽĎOVICE
STŘELSKÉ HOŠTICE
Horní Dolní Poříčí
Velké Hydčice
RABÍ
PRÁCHEŇ
Čepice
Dobršín
Žichovice
Malá Chmelná
Katovice
STRAKONICE
PÍSEK
Slaník
ŠTĚKEŇ
Zátaví
Kestřany
Putim
Čejetice
SUDOMĚŘ
Blanice
Ostružná
SUŠICE
Červené Dvorce
Dlouhá Ves
Nové Městečko
ANNÍN
Rejštejn
OTAVA
ČEŇKOVA PILA
Křemelná
Vydra
MODRAVA
Volyňka

LEGENDA K MAPĚ:

- jez – nebezpečné místo
- jiné nebezpečné místo
- hrad, zřícenina
- historický most
- Otavská cyklistická cesta

1. Kamenný most
2. Městská elektrárna a muzeum
3. Královský hrad a Prácheňské muzeum
4. Sladovna – galerie hrou
5. Památník Adolfa Heyduka
6. Farní kostel Narození Panny Marie
7. Klášterní kostel Povýšení sv. Kříže
8. Mariánský morový sloup
9. Městská knihovna
10. Bývalý hřbiov s kostelem Nejsvětější Trojice
11. Gotický městský příkop
12. Bývalé kasárny
13. Pomník padlým v bitvách u Melegnana a Solferina
14. Barokní radnice
15. Bývalý hotel Dvořáček
16. Kronbergův altán
17. Barokní domy čp. 1, 2, 31, 32
18. Socha sv. Floriána
19. Sochařská výzdoba v Palackého sadech
20. Bakaláře – rekonstruované prostranství

112 TÍSŇOVÉ VOLÁNÍ

155 lékařská pomoc

150 hasiči

158 policie

156 městská policie

www.pisek.eu
www.mesto-pisek.cz
www.visitpisek.cz

MCU vydavatelství
© Vydavatelstvi MCU
www.mcumedia.cz
Vyrobeno v Česku

VisitBohemia GUIDE
9 788073 392048